

שֵׁר הַפְּנֹת

דְּרוּשֵׁי הַפְּסוּז

אֲדְרוּשׁ א

בְּעֵינַי פְּסוּז וַיֵּצֵאת מִצָּרִים

שֵׁר הַנְּשִׁמוֹת שֶׁנִּשְׁתַּעֲבְדוּ בְּמִצְרַיִם

הַזֶּה נֹדַע מִה שֶׁאָמְרוּ [וְזָכְמִינוּ] וְכִרְוֹנָם לְבָרְכָה כִּי אֹתָם הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת הָיוּ אֲנֹשׁ וְדוֹר הַפְּלִגָּה סָלְקוּ אֶת הַשְּׂכִינָה לְמַעַלְהַ מִּרְקִיעַ הַשְּׁבִיעִי מִזְּמַת עֲוֹנוֹתָם. וְדַע כִּי יִשְׂרָאֵל שֶׁהָיוּ בְּאוֹתוֹ הַדּוֹר שֶׁל שְׁעָבוֹד מִצְרַיִם הָיוּ בְּזוּיַת אֹתָם הַנְּשִׁמוֹת שֶׁל קָרִי שֶׁהוֹצִיא אָדָם הָרִאשׁוֹן בְּאוֹתָם ק"ל שָׁנִים עַד שֶׁלֹּא נֹכַד יֵשֶׁת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ [וְזָכְמִינוּ] וְכִרְוֹנָם לְבָרְכָה. וְאִזְזוֹר כֶּף בְּאוֹ בְּגִלְגֹּל בְּדוֹר הַמַּבּוּל, וְלִכְן הָיוּ גַם הֵם מִשְׁזוּיִתִּים וְרָעַם עַל הָאָרֶץ, כְּעֵין הַשֵּׁר אֲשֶׁר מִשָּׁם נִצְּרוּ וְזוּצְבוּ עַד שֶׁנִּבְמִוּוּזוּ.

גְּדֹל הָרַע שֶׁל עֵוֹן קָרִי

וְזֶה מִה שֶׁאָמַר הַכְּתוּב 'וַיֵּרָא ה' כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בְּאָרֶץ' (בְּרִאשִׁית ו' ה') וְנֹדַע כִּי הַקָּרִי נִקְרָא רַע וְהַמִּוֹצִיאֵהוּ נִקְרָא רַע כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַכְּתוּב 'וַיְהִי עַר בְּכֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינַי ה' (בְּרִאשִׁית ל"ז ז') וְכִתִּיב 'אֹי לְרַשָּׁע רַע' (יִשְׁעִיָּה ג' י"א) וְכִתִּיב 'לֹא יִגְוֶרָה רַע' (תְּהִלִּים ה' ה') בְּנִדְרָשׁ בְּסִפְרֵי הַזֶּהרָה¹. וְנִמְצָא כִּי הַדּוֹר הַזֶּה הָיוּ מִמִּשְׁ רָעַת הָאָדָם הַיְדוּעַ הוּא אָדָם הָרִאשׁוֹן, וְזֶה מִה שֶׁאָמַר הַכְּתוּב 'אֲמִנּוּהָ אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר בְּרִאשִׁית' (בְּרִאשִׁית ו' ז') הוּא אָדָם הָרִאשׁוֹן עֲצָמוֹ, שֶׁנִּבְרָא עַל יְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֲצָמוֹ, וְאִלוֹ זִיּוּצוֹתָיו, וְרָצָה לְמִוּוּזָתָם.

הַגְּלִילוֹל בְּדוֹר הַפְּלִגָּה

וְאִזְזוֹר כֶּף הֵם עֲצָמִים זֹזְרוּ וְנִתְגַּלְגְּלוּ בְּדוֹר הַפְּלִגָּה, וְעַלִּיהֶם כְּתִיב 'וַיֵּרָד ה' לְרֹאשׁוֹת אֶת הָעִיר וְאֶת הַמַּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם' (בְּרִאשִׁית י"א ה') בְּנֵי הָאָדָם קְדָמָאָה, וְהִבֵּן זֶה. וְלִכְן נִקְרָאִים בְּנֵי הָאָדָם לְרִמּוֹז כִּי הָיוּ טְפוֹת קָרִי, וְלִכְן הֵם בְּנֵי הָאָדָם דְּכֹרָא בְּכִי נִקְבָּא. וְגַם אִזְזוֹר הוֹסִיפוּ לְזַטָּא עוֹד לְמִרּוֹד בְּעַלְיוֹן אֲבָל לֹא הָיוּ בְּאוֹתוֹ עֵוֹן הָרִאשׁוֹן שֶׁל הַשְּׁזוּיִתִּים וְרַע בְּדוֹר הַמַּבּוּל.

הַגְּהוֹת הַמְּקוּבָּל הָאֶלְקִי רַבִּי שְׁמוּאֵל וַיֵּטָאֵל זִיע"א

¹ אָמַר שְׁמוּאֵל: הַזֶּה נֹדַע הוּא הַלְּתִי לְהַתְחִיל דְּרוּשֵׁי הַיָּמִים טוֹבִים שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה אֶחָד לְאֶחָד, וְאִמְרָתִי לְהַתְחִיל מִדְּרוּשֵׁי פְּסוּז וַיֵּצֵאת מִצְרַיִם, וְעַן הֵם הָיוּ רִאשׁוֹנִים לְנִסֵּי יִשְׂרָאֵל, וְגַם רִאשׁוֹן לְכָל הַמּוֹעֲדִים, וְגַם מִשּׁוֹם הַחֲדָשׁ הַזֶּה הוּא לְכֶם רִאשׁוֹן חֲדָשִׁים כו'. וְגַם כִּי נִצְּרוּ בְּתוֹרָה בְּפִרְשַׁת אָמֹר, אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ד' מְקָרָאֵי קוֹדֶשׁ כו', בְּחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר יוֹם לְחֲדָשׁ כו', וְגַם כִּי הֵם בְּאִמָּא עִילָאָה, דְּרוּשׁ א' כו'.

הכור המצרף את הזהב

וצריך שתדע כי ענין הנשמות הם פענין הזהב הנוצר בכטן האדמה, וכשמוציאין אותו הוא מלא טינוף וסיגים דבר אשר לא ישוער ולא תואר זהב לו ולא הדר, עד יתזכר הצורף להגות סיגים מכסף פעם אזור פעם זיכור אזור זיכור לא ראי זה פראי זה ובכל זיכור מזדכך לאט לאט עד אשר כל הסיגים נפרדים מן הזהב, ואזור כך נפר היותו זהב. וכן הענין בנשמות כי בוזטאו של אדם הראשון נתערב טוב ברע ובפרט בניצוצות האלו של הקרי שהוליד בק"ל שנים.

הפעם של ניצוצות הקרי

וכבר נתבאר אצלנו בדרוש שכיבת הלילה ובקריאת שמע שעל המיטה, כי ניצוצות הקרי הם זשיבות מאד וקדושות, אלא שיוצאים ומתערבים בקליפות, וצריכים בירור אזור בירור לתקנם, ועל דרך זה היו אלו הניצוצות הולכות ונתקנות לאט לאט עד אשר התזוילו להתקן ולהראות בזינת הזהב שבהם, וזה היה בדור מצרים.

הטעם למה נשתעבדו במצרים

ובזה תבין טעם נכון למה נגזר עליהם אותו השעבוד הקשה שאין כמותו כי כנגד מה שזוטאו בדור המבול להשוזית את זרעם נגזר עליהם כל הפן הילוד היאורה תשליכיהו (שמות א' כ"ב) דוגמת עונש המבול עצמו. וכנגד מה שזוטאו בדור הפלגה 'הבה גלבנה לבנים' כו' (בראשית י"א ג'), נאמר 'וימררו את זייהם בזומר ובלבנים' כו' (שמות א' י"ד), וכבר הארכתי במקום אזור בזה, בסוד שבת ודינין במרה איפקוד ועין שם היטב (שער הפסוקים פרשת שמות).

טעם השיעבוד בארץ מצרים דוקא

ואמנם היות השעבוד בארץ מצרים הטעם הוא כי הנה נודע שכל הנשמות באות מן הנוסדים והגבורות אשר במוז הדעת, כי שם תלוי סוד הזווג, כמו שאמר הכתוב 'והאדם ידע את זונה אשתו' כו' (בראשית ד' א'), 'ואיש לא ידעה' (בראשית כ"ד ט"ז), לכן נקרא דעת, להורות כי משם נמשכת טפת הזווג הנקרא בלשון ידיעה כנזכר.

משה רבנו עליו השלום - שנת

ומה גם אותם הנשמות של הדור ההוא של משה רבנו עליו השלום, וכבר נתבאר אצלנו כי משה הוא מבזינת הדעת, וכן כל הדור ההוא הם מבזינת הדעת, אלא שהם יצאו אל הקליפות לסבת היותם טיפות קרי בק"ל שנים קודם שזולד שנת. אבל משה הנה מבזינת שנת עצמו כנודע, ולכן עליו אתמר 'והרא אודו כי טוב הוא' (שמות ב' ב') ואינו כשאר טיפות רעות של אדם הראשון בק"ל שנה, כי אזור כלם זולד שנת בדמותו כצלמו, אבל האזורים היו בדמות שדין ורוזין וליכין, ולכן אמר משה עליהם 'ואל אראה ברעתי' (במדבר י"א ט"ז):

אזיזת הקליפות אם יש זוטאים

וכבר נתבאר זה במקום אזור ולהיות כי כל אותו הדור היו מבזיזת הדעת ונדע כי כשזוס ושלוס פוגמים למטה באיזו מדה וספירה עליונה, הגה הם גורמים הקליפות שיתאזוזו ויקוזו שפע מן המקור ההוא שגפגם, ולכן ירדו ישראל למצרים שהם סוד הקליפה היושבת באזוריים של דעת העליון, וכמו שנתבאר אצלנו בענין מצרים שהוא מצר העליון שהוא הגרון, ופרעה הוא העורף הקשה שבאזורי הדעת, והיו אותם הקליפות נאזוזים ויונקים כל שפע הנמשך מן הדעת דזעיר אנפין, ולכן ישראל שבאותו הדור שהם מן הדעת אלא שהיו בסוד הפגם שהיו בזיזת הנצוצות קרי לכן נשתעבדו לפרעה ולמצרים היונקים כל שפע הדעת יען כי הם גרמו לכל זה, וכל ענין הגלות הזה של מצרים היה לצרף ולתקן בזיזת ניצוצות הקדושות שהם בסוד ויוציא אתכם מכור הברזל ממצרים (דברים ד' כ), והבן זה כי גדמה מצרים אל הכור אשר בתוכו גיתך הזהב ונפרד מן הסיגים ונתקן.

וזזרת זעיר אנפין לעבור בתוך בטן אימא עילאה

והגה נודע כי בהיות למעלה אוזיות הזיזונים באיזו ספירה זוס ושלוס מוזמת מעשה התזוזותנים הרעים, הגה מסתלק השפע מן המקום ההוא כדי שלא יצא שפע רב משם אל הזיזונים, וכמו שהודעתיה בענין אצילות זעיר אנפין בתזזילת אצילותו, בבזיזת עשה קצוות בלבד, ולא כלול מעשר ספירות שבו, ונמצא כי בהתאזוז פרעה ומצרים בדעת העליון בדור ההוא זזר זעיר אנפין לקדמותו כבזמן היותו בעיבור ראשון, גו אימא עילאה בסוד ג' כלין בג' כנודע אצלנו:

קטנות וגדלות ראשון ושני

והגה זעיר אנפין אזור שגולד ויצא מבטן אימא עילאה, יש לו זמן קטנות וזמן גדלות, ומוכרוז הוא שבכל זמן מאלו השלשה יהיו לו בזיזות מוזזין. גם נודע שאי אפשר לו לקבל המוזזין אם לא עד שיתלבשו תזזילת תוף נצוז הוד יסוד דאימא, ואזור כף יתלבשו בתוכו, אלא שבזמן העיבור הראשון או בזמן הקטנות אין לו אלא נצוז הוד יסוד דאימא בבזיזת זיזונותם בלבד, כמבואר אצלנו במקומו, ונמצא כי זמן גלות מצרים אשר זזר זעיר אנפין ליכנס בסוד עיבור תוף אימא עילאה, היה שם אז בבזיזת תלת כלין בתלת כדי שלא יתאזוזו הקליפות בו וינקו שפע ממנו. הגה גם אז היו לו בזיזת מוזזין מלובשין תוף זיזונות נצוז הוד יסוד דאימא ואז כל שלשה מוזזין שכו ובפרט מוזז הדעת שבו הוזסדים והגבורות אשר שם תלוי פגם הדור ההוא פולם היו מסתלקים אז ממנו ולא היו מאירים בתוכו רק זיזונות הלבושים והכלים של נצוז הוד יסוד דאימא בלבד.

זוסדים וגבורות דדעת ויסוד דאימא

והגה נודע כי הזוסדים שפדעת הם זומשה וכן הגבורות שפדעת הם זומש, והגה מוכרוז הוא שכלי היסוד דאימא כיון שהוא מלביש בתוכם את עשרת הזוסדים והגבורות ודאי שבלבוש הזה עצמו הנקרא יסוד של אימא יהיו בו בזיזת עשר בזיזות ולפי שאמא נקראת אהיה כנודע, ובפרט בזמן היות זעיר אנפין בתוכו בסוד העיבור,

אשר על שם כן נקראת אימא בשם אהי"ה, כמו שכתוב בספר הזהר בפרשת אוזרי מות' אגא עתיד לאולדא ולא תגליא @I, ולכן אלו העשר בזוינות אשר ביסוד דאימא יהיו עשרה שמות של אהי"ה, והם נעשים מלבושים אל עשרה זוסדים וגבורות של הדעת בזמן הגדלות. אבל עתה שהוא בזמן העיבור הראשון אין מאירין בדעת דזעיר אנפין רק עשרה לבושין האלו, שהם עשר שמות אהי"ה, הפלולים ביסוד דאימא.

מה שהוא למעלה בבזוינות אוזורים, נעשה למטה בזוינות פנים גם צריך שתדע כי לעולם כל מה שהוא למעלה בבזוינות אוזורים ברדתם למטה נעשים שם בזוינות פנים, ונמצא כי בזוינות הפנים והפנימיות הם שמות אהי"ה כסדרן, אבל בזוינות וזיונותם שהם בזוינות האוזורים, הם הריבוע של שם אהיה, כזה: א אה אהי אהיה, העולה מ"ד. ונמצא כי העשר שמות דאהיה שביסוד דאימא המתלבשים בדעת דזעיר אנפין הם בסוד האוזורים שלהם אשר בהתלבשותם בזעיר אנפין נעשים שם בבזוינות פנים, והם עשר פעמים דם, ואלו הם סוד עשר דמים שבאשה זומש דם טוהר וזומש דם טמא, כנזכר בתלמוד במסכת גדה, ובספר הזהר ברעיא מהימנא פרשת תזריע @I.

זומשה זוסדים וזומש גבורות, ועננים והענין הוא כי אלו הזומשה זוסדים והזומש גבורות שבדעת זעיר אנפין, הגה הזומשה זוסדים עם זומשה לבושים שלהם יורדין ביסוד דזעיר אנפין, והזומש גבורות עם זומשה לבושים שלהם יורדין ביסוד הנקבה. ואזר כף בעת הזווג זותן הזעיר אנפין מן היסוד שבו אל היסוד דנוקבא גם את הזומשה זוסדים עם זומשה לבושיהם, ונמצאו ביסוד הנקבה כל עשרה הלבושים, שהם עשר פעמים ד"ם כנזכר לעיל ואזר כף מן הזוסדים ומן הגבורות עצמן נוצר מהם הולד בבטן הנקבה.

בירור הדמים ומה נעשה עמם אבל העשרה לבושים שהם עשרה דמים הגה מתבררים בבטנה, וזוהי שם הזומשה דמים זומשה לבושי הזוסד נקראים דם טוהר. כי בערך היותם אוזורים נקראים דם לסבה הנזכר, ובבזוינות היותם לבושי הזוסדים נקראים טוהר, ואמנם לפעמים מתבררים לגמרי ומתהפכים לזולב להניק בהם את הולד הנולד כנודע, ואז הוא בזוינות בירורם וויכוכם, אבל יש בהם קצת פסולת הנעשה דם טוהר אמנם זומש לבושי הגבורות הם מתבררים והפסולת היוצא מהם אזר שמתבררים נעשה קליפה גמורה הנקראת דם טמא, ונמצא כי הם עצמם הלבושים בין של הזוסדים בין של הגבורות, הם מתבררים, ועצמותם הוא קדושה, אבל הנשאר מהם בבזוינות פסולת אזר התבררם, גזולק לשני זולקים, כי פסולת לבושי הזוסד נעשה דם טוהר שהוא בזוינות דין קשה וקדוש, ולפעמים נעשה זולב כנזכר, ופסולת לבושי הגבורות הם קליפות גמורות, דם טמא:

אזורי שם אהי"ה הנכנס בתוך זעיר אנפין

ונבאר ענין זה יותר בביאור כי נודע שהגיה דמ"ה דאלפין היא בועיר אנפין, ובהגיה זו יש שלשה אלפין וכל אחד מהם מורה על שם אהיה בהיותו בסוד ריבוע ואזורים שעולה בגימטריא ד"ם כנזכר, והוא בוזינת אימא עילאה המתפשט תוך זעיר אנפין והיא נקרא אהי"ה כנודע. ולהיות כי מינה דינין מתערין, לכן היא נעשית בבוזינת ד"ם כנזכר.

פריט התפשטות והתזלקות שם מ"ה בועיר אנפין
וזה סדר התפשטות והתזלקות שם הגיה דמ"ה דאלפין בועיר אנפין, כי אות יוד היא בראשו דזעיר אנפין, וה"א הראשנה בגרון דזעיר אנפין, אשר שם מתלבש היסוד דאימא אשר בתוכו מוזן הדעת הכלול מוזמשה וזסדים וזומש גבורות, ובוזינת היסוד הגה דאימא אשר בגרון דזעיר אנפין הוא בוזינת אלף של מילוי ה' ראשונה, כי ה' עצמה היא בגרון, ואלף שבמילוי הוא היסוד דאימא שבתוך הגרון, ולכן זו האלף היא שם אהיה בריבוע העולה דם, וזה נקרא דם זווית המזוזה את זעיר אנפין בסוד הדעת שבתוכו אשר בו פתיב וברעת זודרים ומלאו' (משלי כ"ד ד). ונודע כי הדם שבגרון נקרא דם זווית וזה פשוט.

אות וא"ו בועיר אנפין - שופך דם האדם באדם

ואות וא"ו הוא למטה כאשר מתפשט הדעת ויורד למטה בשליש עליון דהתפארת דזעיר אנפין עד מקום הזוזה שבו ואז מתגלה הדעת בהתפשטות זומשה וזסדים וזומש גבורות. והנה אות אלף שבמילוי אות וא"ו הגתונה בין שני הווין הוא שם אהיה גם כן בריבועו העולה גם כן ד"ם והם בוזינות לבושי הזוסד והגבורות המתפשטים שם. והנה אות אלף זו היא בגימטריא ד"ם, ואם תסיר אות אלף זו מן ההגיה דמ"ה תשאר ההגיה כוזשבוין ד"ם גם כן, ונמצא כי כל ההגיה זולת אלף זו היא בגימטריא ד"ם ואלף זו הרומות לשם אהי"ה בריבועו גם הוא בגימטריא ד"ם, אם כן הוא דם בתוך דם ובהתזבורות דם אהיה בדם שארית שם ההגיה דאלפין יהיה הכל מ"ה כמנין אדם, וזה סוד שופך דם האדם באדם כמבואר במקום אזור.

התגלות הזוסדים והגבורות דאימא למטה מהזוזה דזעיר אנפין
והנה בהתגלות הזוסד והגבורות למטה מן הזוזה אז יש קצת אזוזה אל הזויצונים בהם כמבואר אצלנו בדרוש הדעת טוב ורע, וזה סוד פסוק ויוסיף דעת יוסיף מכאוב' (קהלת א' י"ז), כי בהיות הדעת נעלם ומכסה תוך היסוד דאימא שהוא עד הזוזה, אז אין הקליפות נאזוזים בו, ובהתגלותו למטה מן הזוזה אשר אז ודאי הארתו נתוספת שם בהיותו בגלוי, אז יוסיף מכאוב' שהם הקליפות הנאזוזים שם, ואין מכאוב גדול ממכאוב זה.

אות ה"א אזורונה של שם מ"ה, ברזול נוקבא דזעיר אנפין
ואז בהיות הזוסדים והגבורות שם למטה מהזוזה מתזלקים לשני בוזינות, זומש דם טוהר וזומש דם טמא, וכל זה בהיותם שם תוך זעיר אנפין, ואזור כך כאשר אלו

הַזֹּסְדִים וְהַגְּבוּרוֹת נִיתְּנִים אֶל רוּחַ נֹקְבָא דְזַעִיר אַנְפִּין, הַנִּקְרָאת ה' הַאֲזוּרוּנָה שֶׁל הַיְהוּדָה דְּמִ"ה דְּאַלְפִין, בְּסוּד הַזִּיּוּג, אִזְּ אֹתָהּ הָאֲלֶפֶת שֶׁבְּמִילוּי אֹת ה' אִזְּ הַזֵּאת הַאֲזוּרוּנָה הִיא רוּמוֹת אֶל שֵׁם אֱהִי"ה בְּרִיבוּעוֹ הַעֹלָה דְ"ם הַנִּיתָן בְּרוּחַ, וְאִזְּ נַעֲשֵׂין בָּהּ זִמְשׁ דְּמִי טוֹהַר וְזִמְשׁ דְּמִי טוֹמְאָה:

זִזְרַת זַעִיר אַנְפִּין לְבִזְזִינָת עֵיבוּר תְּלַת כְּלִיכָן בְּתַלְתָּ

וְזִזְזוּר לְעִנְן רֵאשׁוֹן, כִּי עִנְן גְּלוּת מִצְרִים גָּרַם שִׁישְׂרָאֵל הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא זַעִיר אַנְפִּין יִזְזוּר לְהַתְעַלֵּם בְּסוּד הָעֵיבוּר תוֹךְ אֵימָא עֵילְאָה בְּבִזְזִינָת תְּלַת כְּלִיכָן בְּתַלְתָּ, וְשֵׁם הֵם מְקוּם שְׁלִיטַת מִצְרִים וּפְרַעָה, קְלִיפוֹת הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁבְּמִצְרַיִם הָעֲלִיּוֹן כְּנֹדַע אֶצְלֵינוּ, וְאִזְּ לֹא הָיוּ מֵאִירִים בְּדַעַת דְּזַעִיר אַנְפִּין רַק עֲשָׂרָה הַלְבוּשִׁים שֶׁהֵם עֲשָׂרָה אֱהִי"ה בְּרִיבוּעַ שֶׁהֵם עֲשָׂר פְּעָמִים דָּם שֶׁהֵם בְּגִימְטְרִיא כְּמִנְיָן רַד"ו, וְלִכֵּן הָיוּ מְסַפֵּר שְׁנַי גְּלוּת מִצְרִים רַד"ו שְׁנָה בְּסוּד 'רַדוּ שְׁמָה' (בְּרֵאשִׁית מ"ב ב'), כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבִרְכָה (מִדְּרַשׁ רַבָּה בְּרֵאשִׁית פְּרַשָׁה צ"א פְּסָקָה ב').^א

טַעַם גְּלוּת מִצְרִים רַד"ו שְׁנָה

וְטַעַם הַדְּבָר הוּא כִּי הִנֵּה עֲשָׂר שְׁמוֹת שֶׁל אֱהִי"ה בְּמִילוּי מִילוּיִים, יֵשׁ בְּכָל מִילוּי מֵהֵם בְּסוּד מִילוּי הַמִּילוּי ז'ךְ אֹתִיּוֹת כְּנֹדַע, וְהִנֵּה עֲשָׂר פְּעָמִים ז'ךְ הֵם בְּגִימְטְרִיא עַר, וְאִלוּ הַנִּיצוּצוֹת שֶׁל קָרִי דְאָדָם הָרֵאשׁוֹן עֲשָׂאוֹם רַע, בְּסוּד 'וִיהִי עַר רַע' (בְּרֵאשִׁית ל"ז ז'), וְלִכֵּן שְׁנֹת מְסַפֵּר גְּלוּת מִצְרִים הֵם תְּלוּוִיִם בְּשֵׁם אֱהִי"ה אֲשֶׁר עֲשָׂרָה אֲזוּרוּרִים שֶׁלוֹ הֵם כְּמִסְפֵּר רַד"ו שְׁנָה כְּנֹדַע.^ב

מִשְׁה רַבְּנוּ בְּסֵנָה

אֲמַנָּם מִשְׁה רַבְּנוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם בְּמִרְאָה הַסֵּנָה שֶׁהוּא בְּעִנְן גְּלוּת מִצְרִים, הִיָּה זֹוֹשֵׁב כִּי כִּיּוֹן שִׁישְׂרָאֵל שֶׁבְּאֹתוֹ הַדּוֹר גָּרְמוּ אֶל הַסְּתַלְקוֹת הַדַּעַת הָעֲלִיּוֹן שֶׁהֵם עֲשָׂר הַיּוֹיוֹת שֶׁל הַזִּמְשָׁה זֹוֹסְדִים וְזִמְשׁ גְּבוּרוֹת, אִם כֵּן הַמִּשְׁרַף שְׁנַי גְּלוּתָם יִהְיֶה כְּמִסְפֵּר הָעֲשָׂר הַיּוֹיוֹת

הַגְּהוֹת הַמְּקוּבָּל הָאֲלֶפֶת רַבִּי שְׁמוּאֵל וִיטָאֵל זִיַּע"א

^א אָמַר שְׁמוּאֵל: צָרִיךְ עֵינֵינוּ, כִּי עֲשָׂרָה פְּעָמִים דָּם, גִּימְטְרִיא תָם, וְלֹא כְּמִנְיָן רַד"ו. הַאֲמַנָּם צָרִיכִין אֲנוּ לְתַקְּנוּ דְבַרֵּי הַרַב זְכוֹרָנוּ לְבִרְכָה בְּאֶפְרַיִם, לֹאמַר, שְׁמִסְפֵּר שְׁנוֹת הַגְּלוּת, הִיָּו רַד"ו, שֶׁהֵם עֲשָׂרָה אֱהִי"ה פְּשׁוּטִים, וְעוֹלָיִם גִּימְטְרִיא רַד"ו, אֲשֶׁר אַחַר כֵּךְ בְּרִיבוּעֵם נַעֲשִׂים עֲשָׂרָה פְּעָמִים דָּם. וְאִף דָּא לֹא תִבְרָא, כִּי יִרְמַז לְמָה שֶׁאָמַר הַכְּתוּב, וּמוֹשֵׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּמִצְרַיִם ל' שְׁנָה וְת' שְׁנָה, מְלַדָּת יִצְחָק אֲבִינוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, וְתוֹסִיף עֲלֵיהֶם עוֹד מְסַפֵּר עֲשָׂרָה אֱהִי"ה הַעֲקָרִים, עַל הַת"ל שְׁנָה, יַעֲלֶה הַכֹּל תָּם, כְּמִסְפֵּר עֲשָׂרָה אֱהִי"ה בְּרִיבוּעַ. כֵּן נִרְאָה לַעֲנִיּוֹת דַּעַתִּי.

עַיִן פְּרִי עַץ חַיִּים פָּרַק א', זֶה לְשׁוֹנוֹ, נִמְצָא שֶׁהֵם עֲשָׂרָה פְּעָמִים אֱהִי"ה בְּרִיבוּעַ, וְהֵם בְּגִימְטְרִיא דָם, וְעֲשָׂרָה פְּעָמִים אֱהִי"ה פְּשׁוּטִים, הֵם גִּימְטְרִיא רַד"ו, כְּמִנְיָן גְּלוּת מִצְרַיִם. וְאִם כֵּן נִסְתַּלֵּק צָרִיךְ עֵינֵינוּ דְּמִרְנוּ הַרַב שְׁמוּאֵל וִיטָאֵל זְכוֹרָנוּ לְבִרְכָה, שֶׁכָּבֵר נִשְׁמַר מִרְנוּ הַרַב חַיִּים וִיטָאֵל זְכוֹרָנוּ לְבִרְכָה.

^ב אָמַר שְׁמוּאֵל: אִף זֶה הַלְּשׁוֹן הוּא מְטַעָה.

אשר נסתלקו בעונם, שהם בגימטריא ר"ס, וזה מה שנאמר, 'וירא ה' כי ס"ר לראות' (שמות ג' ד), רצה לומר שפני ראות שכלו של משה היה העון תלמי בפעור הויות שושבונום ס"ר, ולכן כפי מספרם יהיו בגלות, וכפי זה לא הגיע עדיין זמן הגאולה. אז אמר לו ה' יתברך כי אין קץ גלותם תלמי בהויות הדעת שנסתלקו, אלא באזוריים דשמות אהיה שנשארו בדעת דזעיר אנפין, אשר מהם יונקים הוויצונים בגלות הזה, וכפי מספר מקום יניקתם כך המישך מספר שני ממשלתם, והם רדו שנה כנזכר. וזה מה שאמר הכתוב 'ויאמר כה תאמר לבני ישראל אהיה שלזוני אליכם' (שמות ג' י"ד), להורות כי אזוריים של אהיה הם המתגלים עתה ומהם אוזיות ממשלת הוויצונים שהם רד"ו שנה ואם כן כבר הגיע זמן גאולתם.

פרעה הרשע מכשף גדול היה, והיה יודע בסוד שזוזר זעיר אנפין לבזינת עיבור

והנה פרעה הרשע מכשף גדול היה אין כמותו כמו שאמרו זכרונם לברכה, וידע בזוכמתו הסתלקות זעיר אנפין הקדוש וזוזרתו לכנס בסוד העיבור תוך אימא עילאה, וראה כי אין זעיר אנפין הנקרא שם הויה משגיזו ושליט אז בעולם, ולכן בבא משה אליו כפר בעיקר, ואמר, 'לא ידעתי את ה' (שמות ה' ב), כי ראה כי יניקת קליפה העליונה השולטת עליו, על פרעה, לא היתה יניקת משם, וזהו 'לא ידעתי את ה' הוא זעיר אנפין, הנקרא הויה כנודע. גם אמר 'מי ה' אשר אשמע בקולו' (שמות ה' ב), רצה לומר הנה זעיר אנפין הנקרא יהו"ה אשר אתה בא בשליחותו אלי היכן הוא כדי שאשמע בקולו והלא סילק השגזותו ונכנס בסוד העיבור, ועל דרך זה בארו בספר הזהר בפסוק 'ויזוק ה' את לב פרעה' (שמות ט' י"ב), כי פשהיה שובע שם ה' מפי משה זה היה גורם לו לזוזק את לבו, כי ידע בזוכמתו שלא היה אז מתגלה והיה זעלם בסוד העיבור I@. האמנם בשם אלהים היה מודה כי הרי יוסף אמר לו 'אלהים יענה את שלום פרעה' (בראשית מ"א ט"ז), והוא השיב ואמר 'אזורי הודיע אלהים אותך כו' (בראשית מ"א ל"ט), ונמצא שהיה כופר בשם הויה ומודה בשם אלהים.

בגלות יש לזעיר אנפין מוזזין דשם הויה ובקטנות מוזזין דשם אלהים והענין הוא זה כי הנה בהיות זמן גדלות דזעיר אנפין יש לו מוזזין דשם ההויה ובהיותו בזמן הקטנות או בזמן העיבור יש לו מוזזין דאלהים כמבואר אצלנו והנה עתה שהיה זעיר אנפין בסוד העיבור היה לו מוזזין דאלהים ולא דהויה ולכן היה כופר בהויה ומודה באלהים.

מקום יניקת הוויצונים

גם הענין הוא כי הנה נודע ששליטת הוויצונים אינם זוס ושלום בשם ההויה, אלא בשם אלהים, ולכן עתה אשר זעיר אנפין היה בסוד העיבור היה בבזינת מוזזין דאלהים והיה יכלת אז בוויצונים לינק ולהתאזוז שם. והטעם הוא כי שם זה דאלהים מתפשט בדרגות רבות עד שבסוף בדרגה האזורונה מן השמרים של יין אשר בו

יוצא מסופם בזוינת הקליפות הנקראים אלהים אזורים כנזכר [בספר הזהר] בסבא דמשפטים בדרף צ"ו ע"א I על פסוק מלך אלהים על גוים כו" (תהלים מ"ז ט'). והענין הוא כמבואר אצלנו כי שלשה מוזוין יש בזמן הקטנות והעיבור, והם סוד שלש שמות אלהים, ומשם נאוזוים קליפות מצרים ופרעה שהוא נאוזו בזוינת העורף שבאזורי הדעת ושלשה שרי פרעה הם שר המשקים ושר האופים ושר הטבוחים שהם מסוד שלשה אלהים הנזכר כמבואר אצלנו בדרוש בפני עצמו ועין שם היטב.

אזורים בגימטריא גרון

ויניקתם הוא משם משלשה אלהים שבשלש המוזוין אלו דעיבור, וזהו סבת היותם נקרא אלהים אזורים כי אזורים הוא בגימטריא כמנין גרון שהם בגימטריא שלשה שמות אלהים הנזכר המתפשטים בגרון ועל ידי התפשטותם אל מדרגות רבות יוצא מהם השמרים בסיום התפשטותם ונעשים אזורים כמנין גרון ששם ראשית יניקתם ששם הוא מצר העליון אשר שם אוזיות מצרים כמבואר אצלנו:

מקום יניקת הקליפות, ויין העליון והשמרים בסופו

ואמנם שיעור התפשטות שם אלהים הוא עד שיעור ק"ך צירופים שיש בו, כנודע כי כל תבת בת זמש אותיות בונה ק"ך בתים, ואלו הק"ך צירופים הם בזוינת מדרגות הקדושה והם מתזוילים מועיר אנפין דבריאה, עד סוף העשייה, כמבואר אצלנו באדרא רבה דף קכ"ז דיתב על כורסיא דשבבין כו". ומשם ולמטה הם הקליפה הנקרא אלהים אזורים וכל יניקת הקליפה היא מן ק"ך צירופים האלו אף על פי שהם קדושה גמורה בסוד יין העליון אשר השמרים שהם הקליפה נאוזוים בו.

יניקת קליפות ארץ מצרים ופרעה

והנה יניקת ארץ מצרים ופרעה אינה מפל ק"ך צירופי שם אלהים, רק מן מ"ז צירופים האזורונים שבו, התלויים בשתי אותיות י"ם מן אלהים, כנודע כי כ"ד צירופים מתזוילים באות א, וכ"ד באות ל, וכ"ד באות ה, וכ"ד באות י, וכ"ד באות מ, ומספר כולם הם ק"ך צירופים, וזה סוד מ"י ה' אשר אשמע בקולו' כי בכזו יניקתו מן מ"ז צירופים האזורונים שכנגד שני אותיות מ"י של אלהים הנה כופר בשם ההויה, לפי שאם מוזוין דהויה דגדלות היו מתגלים היתה יניקתו מן אותיות מ"י של אלהים דעיבור מתבטלת כנודע, ובראותו שהיה לו אז יניקה ואוזויה שם באותיות מ"י של אלהים היתה הוראתו כי לא נגלית ההויה ולכן הנה כופר בשם ההויה.

השם יתברך הכה את פרעה בעשר מכות מן אותיות אל"ה משם אלהי"ם ואמנם השם יתברך כדי להכניעו הכה אותו עשר מכות מן שלש אותיות אלה משם אלהים אשר הוא לא היה נאוזו ויונק מהם וזה מה שנאמר למען שתי אותותי אלה בקרבן (שמות י"א), רצה לומר, כי שלש אותיות אלה דאלהים, אשר לא הנה לפרעה אוזויה ויניקה בהם, הנה רוצה להכותו על ידם ולזוברם עם שני אותיות מ"י

אֲשֶׁר בְּקֶרְבוֹ שֶׁל פְּרַעְיָה שֶׁהוּא יוֹנֵק מֵהֶם, וְעַל יְדֵי הַתְּנוּבוֹרוֹתָם יוֹשְׁלֵם שֵׁם אֱלֹהִים
שֶׁהוּא כּוֹז הַדִּין וְאֵז יִכְהוּ עַל יָדָם.

הַטַּעַם שֶׁמִּצְרִים יוֹנְקִים דְּוֹקָא מֵאוֹתִיּוֹת מ"י

וְאֵל תִּתְמָה אִם מִצְרִים רֹאשׁ הַמְּמַלְכוּת כִּי רֹאשׁ אֲרֻבַּע זְהָרוֹת עָן עֵרֶן הוּא פִּישׁוֹן וְאִם
כֵּן אֵיךְ יוֹנֵק מִשְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת אֲזוֹרוֹנוֹת שֶׁל אֱלֹהִים. בְּעֵבֹר כִּי הִנֵּה אוֹתִיּוֹת מ"י מְעוֹלוֹת
מֵאוֹתִיּוֹת אֱלֹהִים וְכִנְזֹכֶר בְּסָבָא דְּמִשְׁפָּטִים עַל פְּסוּק 'מִי אֱלֹהִים כָּעֵב תְּעוֹפִינָה' (ישעיה ס'
ז), מ"י הוּא לְמַעַלְהָ מֵאֱלֹהִים, כְּמִבּוֹאֵר סוּדוֹ אֶצְלֵנוּ, וּבְאוֹלֵי כִּי כְּנֶגֶד שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת אֱלֹהִים
דְּמ"י הֵם סוּד ז' יָמִים שֶׁבֵּין פְּסוּז לְעֶצְרַת וְהֵם סוּד ז' שְׁעָרֵי בֵּינָה דְּגְדָלוֹת, כְּנֶגֶד הַז'
דְּקִטְנוֹת, וְאֱלֹהִים הֵם אוֹתִיּוֹת מ"י כְּמִבּוֹאֵר אֶצְלֵנוּ.

הַטַּעַם שֶׁאֲרֵץ מִצְרַיִם נִקְרָא אֲרֵץ זָוָם

וְהִנֵּה לְהִיּוֹת כִּי הִנֵּה הַצִּירוֹפִים שֶׁהַתְּנוּכָתָם בְּשְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת מ"י הֵם כ"ד צִירוֹפִים,
מִתְנוּזִלִים בְּאוֹת י', וְכ"ד צִירוֹפִים מִתְנוּזִלִים בְּאוֹת מ', וְשְׁנֵיהֶם הֵם מ"ז צִירוֹפִים לְכֵן
נִקְרָא אֲרֵץ מִצְרַיִם עַל שֵׁם אֲרֵץ זָוָם, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר הַכָּתוּב 'נִפְלְאוֹת בְּאֲרֵץ זָוָם' (תהלים
ק"ו כ"ב), עַל הִיּוֹתָם יוֹנְקִים מִמ"ז צִירוֹפִים הַנִּזְכָּר, גַּם זֶה סוּד זָוָם בֵּין זָוָם אֲבִי מִצְרַיִם,
כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַכָּתוּב 'בְּנֵי זָוָם כּוֹשֵׁ וּבְמִצְרַיִם כּוֹ' (דְּבָרֵי הַיָּמִים א', פֶּרֶק א' ז').

כֹּה אָמַר ה' בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל

וְהִנֵּה פְּרַעְיָה הֲרָשַׁע הָיָה זּוֹשֵׁב כִּי בֵּין שְׁזַעִיר אֲנָפִין הַנִּקְרָא בְּרָא בּוֹכְרָא זָוָר לְהַתְּעַלְמֵם
תּוֹף אֵימָא, בְּסוּד הָעֵיבוֹר, שְׁזוּס וְשָׁלוֹם לֹא יִזְוֹר לְקַדְמוֹתוֹ לְהַתְּעַלְמֵם וְלִצְאֵת לְזוּזִין
מִבְּטָן אֵימָא עֵילָאָה, וְעַל יְדֵי כֵן גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַתְּנוּזְתוּנִים הַנִּקְרָאִים יִשְׂרָאֵל עַל שְׁמוֹ
שֶׁל זַעִיר אֲנָפִין הַנִּקְרָא יִשְׂרָאֵל גַּם הֵם יִשְׂאָרוּ בְּעֵלּוֹת תּוֹף מִצְרַיִם, בֵּין שִׁישְׂרָאֵל הָעֵלְיוֹן
הַשְּׂוֹלֵט עֲלֵיהֶם גְּתַבְטַל זָס וְשָׁלוֹם מִצִּירוֹתוֹ. לְכֵן שְׁלוֹז לֹא הִשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי מִשְׁהָ
'כֹּה אָמַר ה' בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל' (שְׁמוֹת ד' כ"ב), לְרִמּוֹז אֵל הַבֵּן בְּכוֹר הָעֵלְיוֹן הַנִּקְרָא
יִשְׂרָאֵל כִּי קִיּוּמוֹ קָיִים וְלֹא גְּתַבְטַל זָס וְשָׁלוֹם.

לְפִי שֶׁפְּרַעְיָה הֲרָשַׁע כָּפַר בְּמִצִּירוֹת הַבֵּן הַבְּכוֹר הָעֵלְיוֹן הַקָּדוּשׁ לְכֵן יִהְיֶה
נֶעְנֵשׁ בְּמִכְתַּת בְּכוֹרוֹת

וְהוֹדִיעוּ כִּי לְפִי שֶׁכָּפַר בְּמִצִּירוֹתוֹ לְכֵן יִהְיֶה נֶעְנֵשׁ מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה בְּמִכְתַּת בְּכוֹרוֹת לְפִי
שֶׁכָּפַר בְּבֵן הַבְּכוֹר הָעֵלְיוֹן יִתְבָּרַךְ, וְזֶה מִה שֶׁאָמַר הַכָּתוּב 'וְאִם מֵאֵן אֶתָּה לְשִׁלּוֹז כּוֹ'
הִנֵּה אֲנֹכִי הוֹרֵג בְּנֵךְ בְּכוֹרֶךָ כּוֹ' (שְׁמוֹת ד' כ"ג), וְזֶה מִה שֶׁאָמַר הַכָּתוּב 'וְהָיָה כִּי יִשְׂאָלְךָ
בְּנֵךְ מוֹזֵר לֵאמֹר' (שְׁמוֹת י"ג י"ד), כִּי הַבֵּן הַבְּכוֹר הַנִּמְשָׁךְ מִן הַבֵּן הַקָּדוּשׁ הַבְּכוֹר
הָעֵלְיוֹן הוּא אֲשֶׁר יִשְׂאָלְךָ שֶׁאֱלֹהִים זֶה, יַעַן אֲלֵי זֶה הוּא הַשְּׂאֵלָה כִּי בּוֹ הָיָה רוּצָה פְּרַעְיָה
לְכַפֵּר בּוֹ וְלִעֲכָב אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעֵלּוֹת תְּנוּזַת רְשׁוּתוֹ:

וְזוֹזוֹר לְעֵנֵן רֹאשׁוֹן כִּי גְלוֹת מִצְרַיִם סוֹבֵב עַל שְׁנֵי קוֹטְבִים. הָרֹאשׁוֹן הוּא עֵנֵן יִשְׂרָאֵל
הָעֵלְיוֹן זַעִיר אֲנָפִין שְׁזוֹר לִכְפֹּס בְּסוּד הָעֵיבוֹר בְּבוֹזִינַת תְּלַת כְּלִיכָן גּוֹ תְּלַת, וְהוּא עֵצְמוֹ

עֲנִין גְלוּת יִשְׂרָאֵל הַתְּזוּתוֹנִים תוֹךְ מִצְרַיִם. וְהִשְׁנִי הוּא כִּי מוֹזְמַת עֲלִייתוֹ לְמַעַלָּה כַּזְּכָר
נִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ בְּזוּיַת הַתְּפִשְׁטוֹת הַזּוֹמְשָׁה וְזוֹסְדִים הַמְתַּפְּשָׁטִים בְּשִׁשָּׁה קְצוֹת כַּזְּדֵעַ,
וְנִתְעַלּוּ לְמַעַלָּה בְּשִׁרְשָׁם בְּמוֹזוֹ הַדְּעַת שֶׁבּוּ בְּמִקּוֹם הַגָּרוֹן שֶׁבּוּ שִׁשָּׁם הוּא סִיּוּם הַיִּסוּד
דְּאִימָא שְׁבַתוֹךְ זְעִיר אֲנַפִּין כַּזְּדֵעַ, וְשֵׁם בַּגָּרוֹן הוּא אֲזוּיַת קְלִיפַת מִצְרַיִם שֶׁהוּא מְקוֹם
צָר כַּמְבוּאָר אֲצֻלְנוּ, וְלֹא הִיָּה אִזּוּ מֵאִיר מוֹזוֹ הַדְּעַת בְּגוֹפָא דְזְעִיר אֲנַפִּין אֲלֵא בְּזוּיַת
הָאֲזוּרִים שֶׁל הַלְּבוּשִׁים שֶׁל יִסוּד דְּאִימָא שֶׁהֵם עֲשָׂרָה דְּמִים הַזְּכָרִים לְעִיל, וְשִׁנִּי
עֲנִינִים אֲלוֹ הֵם אֲזוּוּיִם יוֹד כִּי טַעַם הַתְּזוּתוֹן גֹּרֵם אֶל הָעֲלִיוֹן כִּי לְכַף הוּצָרָה לְזוּזוֹר
לְבְּזוּיַת תְּלַת כְּלִילָן בְּתַלְתָּ.

וְאֵעֵבֵר עֲלִיךְ וְאֶרְאֶךְ מִתְּבוּסְסַת בְּדְמִיךְ

וְזֶה מַה שֶּׁנֶּאֱמַר בְּיוֹזְקָאֵל וְאֵעֵבֵר עֲלִיךְ וְאֶרְאֶךְ מִתְּבוּסְסַת בְּדְמִיךְ כו" (יוֹזְקָאֵל ט"ז ו'),
רְצָה לֹאמַר כִּי סִיבַת הַיּוֹתֵךְ מִתְּבוּסְסַת בְּעִבּוּדוֹת קְשׁוֹת בְּזוּזוֹמַר וּבְלִבְנִים הוּא בְּסִיבַת
דְּמִיךְ רְצָה לֹאמַר כִּי בְּסִיבַת אֲלוֹ הָעֲשָׂרָה דְּמִים שֶׁהֵם הַמְּאִירִים וּמְתַפְּשָׁטִים בְּזְעִיר
אֲנַפִּין לְכֵן יֵשׁ הַתְּגַבְּרוֹת וַיִּנְקָה אֶל הַזּוּיַתוֹנִים בָּהֶם, וְלְכֵן נִתְּגַבְּרוּ לְשַׁעֲבַד אֶת יִשְׂרָאֵל
בְּאֲלוֹ הָעִבּוּדוֹת הַקְּשׁוֹת.

וְאֹמַר לָךְ בְּדְמִיךְ זְוִי

וְלִתְקַן עֲנִין זֶה לְכֵן וְאֹמַר לָךְ בְּדְמִיךְ זְוִי (יוֹזְקָאֵל ט"ז ו'), רְצָה לֹאמַר, כִּי תַמּוּרַת אֲלוֹ
הַדְּמִים אֲשֶׁר בְּסִיבַתָּם נִשְׁתַּעֲבַדְתָּ וּמִשְׁכּוֹ לָךְ זְוִיִּם הָעֲלִיוֹנִים שֶׁהוּא עֲנִין לִידַת זְעִיר
אֲנַפִּין וְהַתְּגַלּוּתוֹ, וְאִזּוּ יִכְנָסוּ בּוֹ מוֹזוּיִן דְּגְדֻלּוֹת הַגְּקָרָאִים זְוִיִּים, שֶׁהֵם סוּד אֱהִי"ה יְהו"ה
אֱהִי"ה כַּמְבוּאָר אֲצֻלְנוּ, עַל יְדֵי זְוִיִּים אֲלוֹ תַצְאוּ מִן הַגְּלוּת. וְלִפְנֵי שִׁשָּׁה בְּזוּיַת דְּמִים
הֵם, דָּם טוֹהַר וְדָם טָמֵא, לְכֵן כָּפַל וְאֹמַר שִׁנִּי פְעַמִּים 'בְּדְמִיךְ זְוִי בְּדְמִיךְ זְוִי', וְגַם גְּרַמּוֹ
בְּמַלְתָּ בְּדְמִיךְ כְּאֲלוֹ אִמַר ב' דְּמִיךְ.

בְּדְמִיךְ, הֵם סוּד דָּם פְּסוּזוֹ וְדָם מִיכָּה

וְדַע כִּי אֲלוֹ עֲצָמִים הֵם סוּד מַה שֶּׁאֲמָרוּ וְכְרוּנָם לְבָרְכָה שֶׁהֵם ב' דְּמִים דָּם פְּסוּזוֹ וְדָם
מִיכָּה, וְהַעֲנִין הוּא כִּי דָם מִיכָּה הֵם דָּם טוֹהַר, כִּי הֵם מִן הַזּוֹסֵד הַמְתַּגְּלִים בְּפוּמָא
דְּאִמָּה יִסוּד דְּדְכוּרָא, וְדָם פְּסוּזוֹ הוּא כְּנֶגֶד הַגְּבּוּרוֹת שֶׁהֵם בְּנוֹקְבָא, כַּזְּדֵעַ כִּי סוּד
הַפְּסוּזוֹ הוּא בְּנוֹקְבָא, כַּזְּכָר בְּסִפְרָה הַזְּהָרָא @I, וְלְסִיבַת זֶה תִּיקְנוּ הַמְּסַדְרִים הַתְּגַדְּהָה פְּסוּקָה
זֶה בְּאִמְצַע סֵדֵר הַתְּגַדְּהָה לִיל פְּסוּזוֹ.

עֲנִין גְּאֻלַּת מִצְרַיִם הִיָּה עַל יְדֵי גֵס גְּדוּל מְאֹד

וְנִמְצָא כִּי עֲנִין גְּאֻלַּת גְּלוּת מִצְרַיִם הִיָּה עַל יְדֵי גֵס גְּדוּל מְאֹד, וְזֶהוּ עֲנִין גְּדוּלַת גֵּס יְצִיאַת
מִצְרַיִם כִּי הִנֵּה עִם מִצְרַיִם וּפְרַעְיָה הָיוּ כָּל כַּף אֲזוּוּיִם וּמְשׁוּרְשִׁים לִינְקָה מִן הַדְּעַת הָעֲלִיוֹן
דְּזְעִיר אֲנַפִּין עַד שְׁזָרָם לְזוּזוֹר זְעִיר אֲנַפִּין בְּסוּד הָעֵבֵר בְּסוּד תְּלַת כְּלִילָן בְּתַלְתָּ שֶׁהִיא
בְּזוּיַת בְּתַכְלִית הַמִּיעוּט וְהַגִּירָעוֹן שֶׁאֵין לְמִטָּה מְבֻנָּה, וְהוּצָרָה הַמְּאֻצִּיל הָעֲלִיוֹן לְזוּזוֹר
לְהוֹלִיד אֶת זְעִיר אֲנַפִּין וְלְהַגְּדִילוֹ בְּתַכְלִית הָאֲזוּרוֹן שֶׁל הַתְּגַדְּלָה כְּדֵי שִׁיתְּבַטֵּל יְנִיקַת
הַזּוּיַתוֹנִים מִשָּׁם מוֹזְמַת תּוֹקֵף הָאוֹר הַגְּדוּל הַהוּא וְעַל יְדֵי כֵן יִצְאוּ מִן הַגְּלוּת:

דרוש ב':

באור קטנות וגדלות ראשון ושני

בענין תוקף הגדלת ועיר אנפין ביציאת מצרים. ובתזוילת נקדים הקדמה אנות בענין סדר הגדלת ועיר אנפין. דע כי כשנולד ועיר אנפין אז הוא זמן קטנותו עד היותו גדול בן י"ג שנים, ובזמן הקטנות הזה ודאי שיש לו גם כן מוזין דקטנות כנזכר לעיל, והמוזין האלו הזמן הקטנות הם בזונית הלבושים והכלים של נצו הוד יסוד דאימא, ובתוכם מתלבושים גם הלבושים של נצו הוד יסוד דאבא, וכל אלו נכנסין תוך ועיר אנפין בסוד מוזין דקטנות עד היותו גדול מבן י"ג שנים ומעלה.

בקטנות - שמות אלהי"ם

ואמנם בזונית הלבושים הנזכר דנצו הוד יסוד דאימא, בזמן הקטנות הם שמות של אלהים, כי הנה הבינה נקראת אלהים כנודע ובפרט בזונית האזורים של נצו הוד יסוד דאימא שהם הלבושים היותר זויצונים של נצו הוד יסוד דאימא והם בזונית המוזין דקטנות ולפי שנצו הוד יסוד דאבא באים מלבושים תוך נצו הוד יסוד דאימא ואינם מתגלים בזעיר אנפין אלא ע"י הבינה לכן גם הלבושים דנצו הוד יסוד דאבא הם נקרא מוזין דאלהים על שם אימא והבן זה.

שמות אהי"ה

ואמנם בגדלות דועיר אנפין, אז הלבושים דנצו הוד יסוד דאימא הם יותר פנימיים והם בזונית שמות של אהי"ה כנזכר לעיל, כי במוז הדעת בלבד שהוא היסוד דאימא יש עשרה דמים והם עשר שמות אהי"ה בסוד האזורים שלהם ועל דרך זה גם הנצו וההוד יהיו בזונית אהי"ה. ונמצא כי מה שאמרנו לעיל שבגלות מצרים היו מתגלים עשרה דמים אלו, הנה הם בזונית הלבושים שבזמן הגדלות, כי בזמן הקטנות הם לבושים הנקראים אלהים, כי בבינה יש שם אהי"ה ושם אלהים כנודע.

גדלות נכנסים מוזין דהויו"ת

ואזור כך בא זמן גדלות ועיר אנפין והוא בן י"ג שנים ונכנסים בו ממש בזונית מוזין פנימיים דהויות תוך הלבושים דנצו הוד יסוד דאימא מזונית שמות אהי"ה כנזכר לעיל, וכן על דרך זה מוזין פנימיים דהויות תוך לבושים דנצו הוד יסוד דאבא, ואלו הם בזונית צל"ם, והם אות צ' דצלם כמבואר אצלנו.

מקיפי ל"מ דמוזין דגדלות

אזור כך בו שנים האזורים נכנסים ו מקיפים דמוזין דגדלות והם שתי אותיות ל"מ דצלם שזשבונו, ואז ועיר אנפין הוא בן ר' שנה גמורים ויכול לישא וליתן בנכסי

אָביו אָפילו בְּקָרְקָעוֹת. וְהִנֵּה שְׁתֵּי בְּזוּיָנוֹת אִלּוּ דְמוּזוּזִין פְּנִימִיִּים וּמְקִיפִים אֵינָם רַק בְּזוּיָנָה אֹזוֹת וּשְׁנֵיהֶם נִקְרָא וּבִן גְּדֻלּוֹת רֵאשׁוֹן.

אִימָא זְוֹלָקָת לְשִׁתֵּי בְּזוּיָנוֹת, בִּינָה וּתְבוּנָה וְהִנֵּה הָעֲנָן הוּא בְּמָה שְׂנוּדָע עֲנָן אִימָא עֵילְאָה הַזְּוֹלָקָת לְשִׁתֵּי בְּזוּיָנוֹת: בִּינָה וּתְבוּנָה. כִּי מִן הַזְּוִיָּה וּלְמִטָּה נִקְרָא פְּרָצוֹף תְּבוּנָה, וּמִהַזְּוִיָּה וּלְמַעְלָה נִקְרָא בִּינָה. וְהִנֵּה הַתְּבוּנָה הִיא פְּרָצוֹף בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, וְהַבִּינָה הִיא פְּרָצוֹף בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, וּשְׁנֵיהֶם בְּיִזוּד הֵם פְּרָצוֹף אֹזוּד שְׁלָם כַּזְּכָר, וְנִקְרָא פְּרָצוֹף אֹזוּד דְּאִימָא עֵילְאָה.

מִבֵּין שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה עַד בֵּין עֶשְׂרִים מְקַבֵּל מוּזוּזִין מִתְבוּנָה וְאִלּוּ הַזְּצוּזוֹ הוּד יְסוּד דְּמוּזוּזִין פְּנִימִיִּים וּמְקִיפִים דְּאִימָא שְׁלֹקוֹז וְעִיר אַנְפוּן בְּגְדֻלּוֹתוֹ בְּהִיּוֹתוֹ בֵּין י"ג עַד הִיּוֹתוֹ בֵּין עֶשְׂרִים שָׁנָה, הוּא בְּבְזוּיָנוֹת כָּל פְּרָצוֹף הַתְּבוּנָה, כִּי בְּתוּזִילָה עוֹלָה וְעִיר אַנְפוּן וְלֹקוֹז זְצוּזוֹ הוּד יְסוּד דְּאִימָא עִם הַמוּזוּזִין פְּנִימִיִּים שְׁבַתוֹכָם וְנַעֲשִׂים בּוֹ מוּזוּזִין פְּנִימִיִּים בְּהִיּוֹתוֹ בֵּין י"ג שָׁנָה, וְאֹזוּר כֶּף בּוֹ שְׁנַיִם אֹזוּרִים לֹקוֹז הַמוּזוּזִית תּוֹזְתוֹן שֶׁל תַּפְאָרֶת דְּאִימָא עִם הַמוּזוּזִין שֶׁבּוֹ וְנַעֲשִׂים בּוֹ מוּזוּזִין מְקִיפִים. וְכַפִּי זֶה נִמְצָא כִּי ל"ב דְּצִלָּם הֵם שִׁיעוֹר שְׁתֵּי שְׁלִישִׁים תּוֹזְתוֹנִים דְּתַפְאָרֶת דְּאִימָא, וְאִזְ נִשְׁלָם לְעֶשְׂרִים שָׁנָה. וְנִמְצָא כִּי כָּבֵד לְקוֹז כָּל פְּרָצוֹף הַתְּבוּנָה כּוֹלוֹ, אֲבָל אֵינְנוּ רַק מוּזוּזִית פְּרָצוֹף אִימָא עֵילְאָה בְּכָבֵד כַּזְּכָר, וְנוֹדָע כִּי כִּמוֹ שְׁאִימָא עֵילְאָה זְוֹלָקָת לְשִׁתֵּי פְּרָצוּפִים בִּינָה וּתְבוּנָה, כֵּן אֲבָא עֵילְאָה זְוֹלָקָת עַל דְּרָף זֶה מִבְּשׂ לְשִׁנֵּי פְּרָצוּפִים זֹכְמָה וְיִשְׂרָאֵל סָבָא:

מוּזוּזִין דְּיִשְׂרָאֵל סָבָא

וְהִנֵּה כִּמוֹ שְׁלֹקוֹז וְעִיר אַנְפוּן מִבֵּין י"ג עַד בֵּין עֶשְׂרִים מוּזוּזִין דְּאִימָא הַפְּנִימִיִּים וּמְקִיפִים בְּפְרָצוֹף הַתְּבוּנָה אֲשֶׁר כּוֹלוֹ אֵינְנוּ רַק מוּזוּזִית פְּרָצוֹף דְּאִימָא, כִּמוֹ כֵּן לְקוֹז גַּם כֵּן מוּזוּזִין דְּאֲבָא פְּנִימִיִּים וּמְקִיפִין בְּפְרָצוֹף יִשְׂרָאֵל סָבָא אֲשֶׁר כּוֹלוֹ אֵינְנוּ רַק מוּזוּזִית פְּרָצוֹף דְּאֲבָא, וְנִמְצָא כִּי בְּקִטְנוּתוֹ דְּעִיר אַנְפוּן לְקוֹז מוּזוּזִין פְּנִימִיִּים וּמְקִיפִים מִצַּד זַיְצוּנִיּוֹת יִשְׂרָאֵל סָבָא וּתְבוּנָה וּבְגְדֻלּוֹתוֹ לְקוֹז מוּזוּזִין פְּנִימִיִּים וּמְקִיפִים מִצַּד פְּנִימִיּוֹת יִשְׂרָאֵל סָבָא וּתְבוּנָה.

קִטְנוּת וּגְדֻלּוֹת שְׁנֵי

וְאֹזוּר כֶּף זוּזוּר וְעִיר אַנְפוּן לְבְּזוּיָנוֹת קִטְנוּת וּגְדֻלּוֹת אֹזוּרִים יוֹתֵר עֲלִיוֹנִים וְהוּא בְּבְזוּיָנוֹת פְּרָצוֹף זֹכְמָה וּבִינָה שְׁהֵם זֹצְאִין הָעֲלִיוֹנִים שֶׁל פְּרָצוֹף אֲבָא וְאִימָא מִהַזְּוִיָּה שְׁלָהֶם וּלְמַעְלָה, וְלִכֵּן הַקִּטְנוּת וְהַגְּדֻלּוֹת הָרֵאשׁוֹן אָנוּ מְכַנִּים אוֹתָם וְקוֹרִים אוֹתָם זְצוּזוֹ הוּד יְסוּד דְּאֲבָא וְאִימָא, וְהַקִּטְנוּת וְהַגְּדֻלּוֹת הַשְּׁנִי אָנוּ מְכַנִּים וְקוֹרִים אוֹתָם בְּזוּיָנוֹת זֹסֵד גְּבוּרָה תַּפְאָרֶת דְּאֲבָא וְאִימָא, לְפִי שְׁהַזְּכָמָה וּבִינָה הֵם מִן הַזְּוִיָּה דְּאֲבָא וְאִימָא וּלְמַעְלָה אֲשֶׁר שֵׁם הוּא בְּזוּיָנוֹת זֹסֵד גְּבוּרָה תַּפְאָרֶת שְׁלָהֶם. וְנִמְצָא כִּי אֹזוּר עֶשְׂרִים שָׁנָה זוּזוּר וְעִיר אַנְפוּן לְעֻלּוֹת עֲלִיָּה אֹזוּרֶת וְלֹקוֹז זַיְצוּנִיּוֹת אֲבָא וְאִימָא זֹכְמָה וּבִינָה בְּסוּד מוּזוּזִין פְּנִימִיִּים וּמְקִיפִים, וְאִזְ נִקְרָא קִטְנוּת שְׁנֵי דְּעִיר אַנְפוּן. וְאֹזוּר כֶּף זוּזוּר לְעֻלּוֹת עוֹד וְלֹקוֹז פְּנִימִיּוֹת זֹכְמָה וּבִינָה בְּסוּד מוּזוּזִין פְּנִימִיִּים וּמְקִיפִים וְאִזְ נִקְרָא גְּדֻלּוֹת שְׁנֵי דְּעִיר אַנְפוּן.

והרי הם שני מיני קטנות ושני מיני גדלות בישראל סבא ותבונה ובזכמה ובינה. וכולם אינם רק שני פרצופים דאבא ואימא. ואז ועיר אנפין הנקרא בן בכור יורש מקום אביו ואמו עליונים, ונקרא זקן במש, ואינו בזור, לפי שעלה למדריגה זכמה ובינה העליונים הנקרא זקנים.

עלית ועיר אנפין באריף אנפין בתפלת מנוזה של שבת ובזוג השבועות ואזר כף זוזר עוד העיר אנפין לעלות באריף אנפין בדיקנא עילאה דיליה כנזכר אצלנו בסוד תפלת מנוזת שבת ואין זה מקום הרוזבת ביאור אופן עלייה זו, ומשם והלאה אין עוד עליה אזורת אל ועיר אנפין כי שם הוא תכלית עלייתו.

כל עליות ועיר אנפין נרמוזו במשנה בפרקי אבות וכל בזויות עליות ועיר אנפין, מן קטנותו הראשון שבכולם, עד סוף תכלית גדלות האזורן ועלייתו העליונה, נרמוז בפרקי אבות במשנת 'הוא היה אומר בן ה' שנים למקרא כו' בן מאה פאלו מת ועבר מן העולם' (אבות פ"ה כ"א), וכל אותם המדרגות הם בזויות עליות ועיר אנפין ממדריגה ראשונה עד מדריגה אזורונה. ואין אנו עתה בפרטות ביאור המדרגות על דרך סדר משנה זו.

ביאור מדרגות עליות ועיר אנפין בדרך קצרה

קטנות ראשון

אבל כלל העולה בדרך קצרה, הוא כי אזור שעולד ועיר אנפין יש לו קטנות ראשון והוא לקיזתו הלבושים והפלים בלבד שהם זויצוניות דישראל סבא ותבונה, ונעשים לו מוזזין פנימיים ומקיפים, ואלו המוזזין אנו מכנים אותם וקורים אותם בשם נצוז הוד יסוד דאבא ונצוז הוד יסוד דאימא.

גדלות ראשון

ואזר כף יש לו גדלות ראשון והוא לקיזתו המוזזין פנימיים שבתוך הנצוז הוד יסוד דאבא ואימא, שהם פנימיות ישראל סבא ותבונה.

קטנות שני

ואזר כף זוזר לוקזו הלבושים והזויצונים של זכמה ובינה עילאין, ונעשים לו מוזזין פנימיים ומקיפים דקטנות שני, ואלו המוזזין אנו מכנים וקורים בשם זוסד גבורה תפארת דאבא ואימא.

גדלות שני

ואזר כף לוקזו גדלות שני והם פנימיות המוזזין שבתוך זכמה ובינה, ואנו מכנים וקורים אותם בשם זוסד גבורה תפארת דאבא ואימא בבזוינת פנימיותם.

עלית ועיר אנפין בדיקנא דאריף

ואזר כף עולה בדיקנא דאריף אנפין כנזכר לעיל.

ביאור מהר"ז

וְנִרְאָה לְעֵינֵי דַעְתִּי זָוִים, כִּי הַמּוֹזֵזִין פְּנִימִיִּים דְּקִטְנֻת רֵאשׁוֹן הֵם זֵוִיעֻנִיּוֹת יִשְׂרָאֵל סָבָא וְתַבּוּנָה מִן הַזּוּזָה שְׁלָהֶם וְלִמְטָה, הַנִּקְרָא נְצֻזוֹ הוֹד יְסוּד, צ' דְּצֵלָם, וְהַמְקִיפִים שְׁלָהֶם דְּקִטְנֻת הֵם זֵוִיעֻנִיּוֹת דִּישְׂרָאֵל סָבָא וְתַבּוּנָה מִן הַזּוּזָה שְׁלָהֶם וְלִמְעֵלָה שְׁנֵי מְקִיפִים שְׁהֵם בְּזֵוִיעֻת זֹסֵד גְּבוּרָה תַּפְאָרַת וְזֹכְמָה בִּינָה דַעַת שְׁלָהֶם וְהֵם ל"מ דְּצֵל"ם. וְאִזְזוֹר כִּרְגֵלֵי רֵאשׁוֹן הוּא פְּנִימִיּוֹת הַמּוֹזֵזִין דְּנְצֻזוֹ הוֹד יְסוּד דִּישְׂרָאֵל סָבָא וְתַבּוּנָה מִן הַזּוּזָה שְׁלָהֶם וְלִמְטָה שְׁנֵי הַמְקִיפִים שְׁלָהֶם הוּא פְּנִימִיּוֹת יִשְׂרָאֵל סָבָא וְתַבּוּנָה מִן הַזּוּזָה שְׁלָהֶם וְלִמְעֵלָה זֹסֵד גְּבוּרָה תַּפְאָרַת וְזֹכְמָה בִּינָה דַעַת. וְכֵן עַל דֶּרֶךְ זֶה הוּא פֶּעַם שְׁנֵית קִטְנֻת וְגִדְלוֹת הַשְּׁנֵי בְּפִרְצוֹף זֹכְמָה וּבִינָה עֵילָאִין וְזָכוֹר זֶה הֵיטֵב:

זְלוֹקַת מְלוּכֵי אֱלֹהִים בְּנְצֻזוֹ הוֹד יְסוּד בְּקִטְנֻת רֵאשׁוֹן

נְצֻזוֹ

וְהִנֵּה הַקִּטְנֻת הָרֵאשׁוֹן הַתְּזוּתוֹן שֶׁהוּא מְנְצֻזוֹ הוֹד יְסוּד דְּאִימָא שֶׁהוּא בְּזֵוִיעֻת הַתַּבּוּנָה כְּנֹכַח לְכֵן הוּא נִקְרָא בְּשֵׁם אֱלֹהִים כִּי שֵׁם זֶה מוֹרָה עַל בְּזֵוִיעֻת הַדִּין הָאֲמֵנָם הַלְבוּשׁ דְּנְצֻזוֹ הוּא אֱלֹהִים בְּמִילֵי יוֹדִין כִּי קוֹ הַלְבִּיץ סוּדוֹ יוֹדִין כִּי הוּא קוֹ הַזֹּכְמָה הַנִּקְרָא יוֹד.

הוֹד

וְלְבוּשׁ הַהוֹד הוּא אֱלֹהִים דְּמִילֵי הַהִין כִּי קוֹ שְׂמַאל הוּא קוֹ הַבִּיעָה הַנִּקְרָא ה'.

יְסוּד

וְלְבוּשׁ הַיְסוּד הוּא אֱלֹהִים דְּמִילֵי אֶלְפִין כִּי קוֹ הָאֲמֵצְעֵי הוּא קוֹ הַדַּעַת הַנִּקְרָא אֶלְפִי, וְסִימְנָם יֵה"א, יוֹדִין הַהִין אֶלְפִין.

שְׂמוֹת אַכְדָּט"ם בְּקִטְנֻת שְׁנֵי

וְהַקִּטְנֻת הַשְּׁנֵי הָעֵלְיוֹן שֶׁהוּא מִן זֹסֵד גְּבוּרָה תַּפְאָרַת דְּאִימָא, שֶׁהוּא בְּזֵוִיעֻת בִּינָה אִין הַדִּיעִים מִתְגַּלִּים שֵׁם כְּמוֹ בְּתַבּוּנָה, וְלְכֵן הוּא נִקְרָא בְּשֵׁם אַכְדָּט"ם, שֶׁהוּא זֵוִילוֹף אֱלֹהִים בְּאֲבָג"ד כְּנֹדַע, וְהוּא מִתְזוֹלֵף בְּאוֹתִיּוֹת שְׁלִפְנֵי.

אוֹפֵן הַתְּזוּלְפוֹת שֵׁם אֱלֹהִים בְּאַכְדָּט"ם

וְאֲמֵנָם אוֹת אֶלְפִי אִין אוֹת לְפִנֵּיהּ וְלְכֵן אִינָה יְכוּלָה לְהַתְזוֹלֵף, אֲבָל אוֹת לְמִדּ מִתְזוֹלְפוֹת בְּאוֹת כֶּף שְׁלִפְנֵיהּ, וְאוֹת ה' בְּאוֹת דַּלֵּת שְׁלִפְנֵיהּ, וְאוֹת יוֹד בְּאוֹת ט' שְׁלִפְנֵיהּ, וְאוֹת מֵם סְתוּמָה בְּאוֹת מ' פְּתוּזָה שְׁלִפְנֵיהּ, הָאֲמֵנָם לְפִי שְׁעֵתָהּ הִיא בְּסוֹף הַתִּיבָה אִי אֶפְשָׁר לְהַשְׂאֵר פְּתוּזָה וְלְכֵן נִכְתְּבַת סְתוּמָה.

שֵׁם אַכְדָּט"ם הוּא יוֹתֵר רְזוּמִים מִשֵׁם אֱלֹהִים

וְהִנֵּה שֵׁם הַזֶּה הוּא יוֹתֵר רְזוּמִים וּפְנִימִי מִשֵׁם אֱלֹהִים כִּי הָרִי הוּא בְּזֵוִיעֻת הָאוֹתִיּוֹת הַקּוֹדְמוֹת לְאוֹתִיּוֹת אֱלֹהִים, וְאִלוֹ הִיָּה מִתְזוֹלֵף בְּאוֹתִיּוֹת הַמְּאוּזָרוֹת לְשֵׁם אֱלֹהִים, וְהוּא שֵׁם בְּמוֹכָן, וְדִאי שֶׁהוּא יוֹתֵר דִּין וְיוֹתֵר זֵוִיעֻן מִשֵׁם אֱלֹהִים, וְשְׁתֵּי תְּמוּרוֹת אִלוֹ נִזְכְּרוּ בְּסִפְרֵי הַזֶּהר בְּפִרְשֵׁת פְּקוּדֵי@1. עוֹד סִיבָה שְׁנֵית, כִּי כִּיּוֹן שֵׁשֵׁם אֱלֹהִים הוּא דִּין אִם כֵּן

תמורתו יהיה רזומים יותר ממנו, מה שאין כן בשם ההויה שהוא רזומים, כי בהתזכרו מורה על הדין שהוא תמורת הרזומים. ולבזוינת שם זה של אכדט"ם נקראת הבינה אלהים זויים, ובכל מקום שזכר שם אלהים זויים רומז אל שם אכדט"ם, כי הוא יותר רזומים ויותר פנימי ויותר עליון משם אלהים סתם.

לבושים

ואמנם הלבושים הנצחו הוד יסוד הגדלות ראשון או דווסד גבורה תפארת הגדלות שני, הם בזוינת שמות של אהיה, כזכר לעיל בתזוילת הדרוש, והם אהיה דיודין בנצחו, ודאלפין בהוד, ודההין ביסוד, וסימנם יא"ה, כמבואר בדרוש הכללים בליל הושענא רבה, אבל לא קבלתי זולקיהם ושנייהם מה בין נצחו הוד יסוד הגדלות ראשון לדווסד גבורה תפארת הגדלות שני. כי כבר נתבאר כי בקטנות ראשון הנצחו הוד יסוד הם אלהים, ובקטנות שני דווסד גבורה תפארת הם אכדט"ם, ואמנם זה הוא בבזוינת לבושי הגדלות אבל בבזוינת המוזזין הפנימיים עצמם המתלבשים בתוכם כולם הם בזוינת היות ואין בהם שני, וטעם הדבר הוא כמו שבארנו לעיל, כי בזמן הקטנות בין קטנות הראשון ובין בקטנות השני אין לו לעיר אנפין מוזזין אזורים וזלת אלו הלבושים בלבד דוויצונות הנצחו הוד יסוד דאימא או דווסד גבורה תפארת דאימא ואלו הלבושין עצמן לבדם הם המוזזין דועיר אנפין בקטנותו הראשון או השני ולכן יש זולק בשמות לבושין הנצחו הוד יסוד אל שמות לבושין דווסד גבורה תפארת כי אלו אלהים ואלו אכדט"ם. אבל בגדלות דועיר אנפין בין בגדלות הראשון בין בגדלות השני אינן בזוינת פנימיות עצמן הנצחו הוד יסוד דאימא או דווסד גבורה תפארת דאימא, אמנם הם טיפות מוזזין ממש, הנמשכים ממוזין דאבא ואימא ממש בעת הזווג, ואין ביניהם שני בין גדלות ראשון לשני וכולם הן בזוינת היות אבל אין הכא נמי שגם הם באים מלובשין תוך נצחו הוד יסוד או דווסד גבורה תפארת דאימא מבזוינת פנימיות כנודע. אבל כיון שיש מוזזין עצמן בתוכם אינם נקראים אלא על שם המוזזין עצמם שהם היות ולא על שם הלבושין. עד כאן לשון הקדמה שיעדנו לה לבארה:

דרוש ג':

יבאר בו ענין יציאת מצרים וענין פסח

בכדי לבטל אזוינת הזויצונים הגדיל המאציל העליון את זעיר אנפין בבית אזות בתכלית הגדלות

הנה בהיות שבגלות מצרים היו הזויצונים נאזוזים בתכלית בקדשה עד שזוזר זעיר אנפין למדרגה היותר גרועה שהוא היותו בבזוינת תלת כליך בתלת, לכן עלה ברצון

המאציל העליון להוציא את זעיר אנפין בסוד לידה מופעי אמו ולהגדילו בתכלית הגדלות שאפשר להיות לו, ועל ידי כן תתבטל אהיות הזויצונים ממנו מפני רוב הארותיו של עתה, ולא הספיק במה שיתגדל גדלות הראשון בלבד, אשר הוא בזוינת שאר ימים טובים כמבואר אצלנו לעיל בענין הימים טובים שאין עליית זעיר ונקבא אז רק בנצח הוד יסוד דתבונה לבד פגודע, כי שם אהיה במילוי יודין הוא בבינה, והיה דס"ג היא בתבונה, ולכן יום טוב הוא בגימטריא ע"ג, כמנין הויה דס"ג עם עשר אותיות הם ע"ג, כמנין יום טוב. אבל דע כי אין זה אלא מה שעעשה מאליו אבל אזור כך על ידי תפלותינו ודאי שעולים עד זוכמה ובינה עילאין, כמבואר שם בפסוק אלה מועדי ה' מקראי קודש כו" (ויקרא כ"ג ד').

גדל ההגדלה בליל פסח

אבל עתה בליל פסח גדל הזעיר אנפין אפילו גדלות השני שהוא בבזוינת זוכמה ובינה עילאין, ולא עוד אלא שליל פסח גדולה מליל שבת כי בליל שבת אין אל זעיר אנפין זולתי גדלות הראשון לבד, והל' של בזוינת מקיפין דצלם ואפילו המקיף דאות מ' דצלם אין לו בליל שבת כנזכר במקומו, אבל בליל פסח יש לו אף גדלות שני דזוכמה ובינה עילאין כנזכר.

בליל פסח נגדל זעיר אנפין בבת אונת

עוד יש בזוינת מעלה אורת בליל פסח יותר משאר ימים טובים ושבתות, והוא כי ביום טוב ובשבת אין זעיר אנפין עולה מדרגותיו בפעם אזור, אבל עולה מדרגה אזור מדרגה, ובכל תפלה ותפלה עולה מדרגה אונת, כנזכר אצלנו בתפלת שזרית ומוסף ומנוזה דשבת, אבל בליל פסח בפעם אזור עולה כל המדרגות שלא על ידי תפלות רבות זו אזור זו אלא בפעם אונת עולה עד גדלות השני כמו שנבאר בעזרת השם:

בשבת עולה זעיר אנפין בדיקנא דאריך אנפין במנוזת שבת, ובפסח אין עולה זעיר אנפין בדיקנא דאריך אנפין עד שבועות האמנם יש יתרון לשבת מליל פסח כי בליל פסח עולה עד זוכמה ובינה עילאין לבד אבל ביום שבת במנוזה עולה עד דיקנא דאריך אנפין כמבואר שם במקומו, אבל בפסח אינו עולה בדיקנא דאריך אנפין עד זוג השבועות, כמו שנבאר להלן בעזרת השם יתברך.

ותרבי ותגדלי ותבואי בעדי עדיים שדים זכונ

וכל הסבה היא פדי שיתבטלו הזויצונים מלהתאווז בו בהיותו גדל בפעם אונת תכלית כל מדרגות ההגדלה והעליה כנזכר. וענין זה גרמו בפסוק אזור שסדרוהו בעלי ההגדה דליל פסח לאמרו בתוך סדר ההגדה, והוא פסוק ותרבי ותגדלי ותבואי בעדי עדיים כו" (יוזקאל ט"ז ז'), והוא עם מה שביארנו כי עתה ביציאת מצרים רבה וגדל זעיר אנפין בתכלית מדרגות גדולתו בפעם אונת, עד שגדל עד זוסד גבורה תפארת דאבא ואימא, שהם בזוינת הזוכמה ובינה עילאין כנזכר, ושם בזוסד גבורה

תפארת הוא מקום הַדְּדִים וְהַשְּׂדִיִּים. וְזֶה מִה שֶׁנֶּאֱמַר וְתִרְבִּי וְתִגְדְּלִי כו" שְׂדִים זְכוּנוּ כו".

וְתִרְבִּי - גְּדֻלוֹת רֵאשׁוֹן

וְאָמַר וְתִרְבִּי כְּגֵד גְּדֻלוֹת רֵאשׁוֹן דְּנִצּוּז הוֹד יְסוּד.

וְתִגְדְּלִי - גְּדֻלוֹת שְׁנִי

וְאָמַר וְתִגְדְּלִי כְּגֵד גְּדֻלוֹת שְׁנִי דְּזוּסָד גְּבוּרָה תִּפְאָרֶת.

וְתִגְדְּלִי הוּא עַל יְדֵי בְּעַדֵי עַדְיִים, שֶׁהֵם שִׁמוֹת אַכְדֻטִּים

וּבִיָּאָר הָעֲנִין הַגְּדֻלוֹת זֶה הַשְּׁנִי בְּאִיזָה מְקוֹם הוּא, וְאָמַר וְתִבּוֹאֵי בְּעַדֵי עַדְיִים, וְהֵם שְׁלֹשָׁה שִׁמוֹת אַכְדֻטִּים שֶׁבְּזוּסָד גְּבוּרָה תִּפְאָרֶת הַנֶּזְכָּר, שֶׁכָּל אֶזְרָא מֵהֵם הוּא בְּגִימְטְרִיא ע"ד, וְזֶהוּ בְּעַדֵי עַדְיִים עַדֵי א' עַדְיִים ב' הָרִי שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים ע"ד.

וּמְקוֹם שִׁמוֹת אַכְדֻטִּים הֵם בְּזוּסָד גְּבוּרָה תִּפְאָרֶת שֶׁשָׁם מְקוֹם הַדְּדִים וְהַשְּׂדִים

וּבִיָּאָר הֵיכָן הוּא מְקוֹם שְׁלֹשָׁה שִׁמוֹת אֲלוֹ שֶׁל אַכְדֻטִּים וְאָמַר שֶׁהֵם בְּזוּסָד גְּבוּרָה תִּפְאָרֶת אֲשֶׁר שָׁם מְקוֹם הַדְּדִים וְהַשְּׂדִים וְזֶה מִה שֶׁנֶּאֱמַר שְׂדִים זְכוּנוּ.

בְּאִוֵּר זֹסָף בְּפָסוּק זֶה

וְתִרְבִּי - קְטָנוֹת רֵאשׁוֹן

אוֹ אִיפְשֵׁר לְפָרֵשׁ וְתִרְבִּי כְּגֵד קְטָנוֹת רֵאשׁוֹן, כִּי בְּתוֹזְלָה בְּסוּד הָעֵיבוֹר הָיָה בְּזוּזִינִת תִּלַּת כָּלִילָן בְּתִלְתָּה, וְעֵתָה בְּקְטָנוֹת רֵאשׁוֹן שֶׁהוּא זְמַן הַיְגִינְקָה נִגְלוּ בּוֹ כָּל הַשְּׁשָׁה קְצוּוֹת.

וְתִגְדְּלִי - גְּדֻלוֹת רֵאשׁוֹן

וְתִגְדְּלִי כְּגֵד גְּדֻלוֹת רֵאשׁוֹן.

וְתִבּוֹאֵי בְּעַדֵי עַדְיִים - קְטָנוֹת שְׁנִי

וְתִבּוֹאֵי בְּעַדֵי עַדְיִים קְטָנוֹת הַשְּׁנִי, שֶׁהוּא שֵׁם אַכְדֻטִּים.

שְׂדִים זְכוּנוּ - גְּדֻלוֹת שְׁנִי

שְׂדִים זְכוּנוּ כְּגֵד זוּסָד גְּבוּרָה תִּפְאָרֶת, גְּדֻלוֹת שְׁנִי, וּבִזָּה יִתְבָּאָר טַעַם לְמִצְוֹת סִפּוּר יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּכִיל פָּסוּז:

סִפּוּר יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּכִיל פָּסוּז - גְּדֻלוֹת שְׁנִי בְּתוֹזְלִי בְּמְקוֹם הַפֶּה שֶׁל הַתְּבוּנָה

גַּם תִּבְיָן הַבְּנֵת מִלַּת פָּסוּז מִה עֲנִינָה, וְהָעֲנִין הוּא יוֹבֵן עִם הַנֶּזְכָּר, כִּי הִנֵּה הַתְּבוּנָה הִיא נִצּוּז הוֹד יְסוּד דְּאִימָא, וְהַבִּיעָה הוּא זוּסָד גְּבוּרָה תִּפְאָרֶת, וְנִמְצָא כִּי רֵאשׁ הַתְּבוּנָה הוּא בְּסִיּוּם נִצּוּז הוֹד יְסוּד דְּבִיעָה, עִם הַיּוֹת שֶׁבְּהִיּוֹתָם נִכְלָלִים יוֹד בְּפָרְצוּף אֶזְרָא הַנֶּזְכָּרָא אִימָא, נִקְרָאת הַבִּיעָה זוּסָד גְּבוּרָה תִּפְאָרֶת דְּאִימָא כְּנֶזְכָּר, וְנִמְצָא כִּי הַתְּבוּנָה מְקוֹם

הגדרות השני דועיר אנפין הניתוסף עתה בליל פסוז, מה שאין כן בשאר לילי יום טוב ושבתות כנזכר, הנה שם הוא במקום הפה של התבונה, שהוא בשלש ראשונות שבה, וזהו לשון פסוז, פ"ה ס"ז, כי שם הוא הפה של התבונה, ולכן צריך להרבות בספור שבו יציאת מצרים.

ויש עוד פרושים ויבוארו לקמן

עוד יש בענין זה פירושים אחרים בענין פסוז ובענין סיפור יציאת מצרים, ולקמן יתבאר בעזרת השם.

טעם אמירת הלל בליל פסוז

ודע כי אלו המוזנין הנזכרים לעיל שהם עד תכלית גדלות שני דועיר אנפין, הנכנסים בתוכו בליל פסוז, הנה לסבה זו אנו אומרים הלל גמור בליל פסוז, מה שאין כן בשאר לילי יום טוב, והם מתקיימים בו כל הלילה וכל יום ראשון של פסוז ולכן אומרים הלל גמור ביום ראשון של פסוז, ואזכר כן מסתלקים לגמרי כמתזקה ואזכר כן זוזרים לכנס בסדר המדרגות מדרגה אזור מדרגה בן היום השני של פסוז עד תשלוש יום של ספירת העמר שהוא זוג השבועות, כמו שנתבאר בעזרת השם, בענין ספירת העומר, ולכן אין אומרים בשאר ימי הפסוז הלל גמור אלא בדילוג.

טעם הדבר לענין זה

וטעם הדבר הוא כי לסבת אזהרת הזויצונים בועיר אנפין בתכלית תוקף אזהרתם לכן הוצרך להגדל בפעם אזהרת כל המדרגות של הגדלות, כדי שיתבטלו הזויצונים, ואזכר שנתבטל הזוזר הדבר לטבעו ליגדל בסדר הגדלותו מדרגה אזור מדרגה:

הטעם שכתוב בזהר הקדוש שהזוזר בליל פסוז הוא מאתערוותא דלעילא גם בזה תבין מה שאמרו בספר הזהר בפרשת אמור כי בליל פסוז הוא זיווגא עילאה מסטרא דלעילא ולא מסטרא דילין@1. והענין הוא כי בשאר הימים טובים נכנסין המוזנין בסדר המדרגות בטבעם, ולכן נעשה הזיווג העליון על ידינו בתפלותינו ומעשינו, אבל בליל פסוז הוגדל זעיר אנפין שלא כדרך טבע כי לא היה יכולת בידינו על ידי תפלותינו להגדילו ברצע אזהרת תכלית ההגדלה, ואין זה אלא ברזומי המאציל יתברך אשר הפליג זוסדו ברזומיו לעשות גס הגדול שהוא שלא כדרך טבע ולא נעשה על ידינו אלא מאליו. ובזה תבין ענין אסור הזיווג בליל פסוז, מה שאין כן בשאר הימים טובים שהתר הזיווג אליו, ואדרבה יש זיווג מצות עונה, יען כי על ידי התזותונים נעשה אז הזיווג העליון, אבל בליל פסוז שאין הזיווג העליון נעשה על ידינו נאסר לנו הזיווג התזותון.

אנשי מעשה נוהגים לעסק בתורה כל ליל פסוז עד הבקר

ודע כי ראיתי אנשי מעשה נוהגים לעסק בתורה כל ליל פסוז עד הבקר וכמו שכתוב מעשה ברבי אליעזר ורבי אלעזר בן עזריה שהיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה כו:

ימי ספירת העומר הם בסוד ימי ספירת שבועה נקיים
גם בזה תבין מה שכתוב בספר הזהר בפרשת אמור@1, כי ענין ימי ספירת העומר
הם בסוד ספירת ז' ימי נקיים כדי שתטהר האשה העליונה לבעלה בזוג השבועות.
וקשיא טובא דכיון שהיה זוג עליון כליל פסוז כמו שזכרנו בשם ספר הזהר בפרשת
אמור, אם כן הרי יצאת מזולאת טומאה של גלות מצרים ונטהרה לבעלה ונדוונה
עמו, ואיך זוורת אזור הזוג שהוא לספור ימי נקיים. אבל הענין יובן עם הזכר כי הגה
ענין הטמאה הזאת היא נמשכת מאותם זמשה דמים של טומאה שקבלה בזמן גלות
מצרים מבזוינת לבוש הגבורות מתמצית הנשאר מסיגיה כנזכר לעיל, ולכן היא
צריכה להטהר מאותם הדמים הטמאים, כי אז היו הזויצונים נאזוזים בה גם כן,
ובליל פסוז אשר הגדיל ועיר אנפין ברע אזור כל ההגדלות ההם נפסקו הדמים
ההם ונתבטלה אזוינת הזויצונים לא בזעיר אנפין ולא בנזקבא כלל ועיקר ולכן נטהרה
ולא הוצרכה למנות ז' נקיים בעבור כי נטהרה לפי שעה שלא כדרך טבע. אבל אזור
עבור יום ראשון של פסוז ונסתלקו המוזזין וזרו הזויצונים להתאזוז בדמים אבל לא
אזויזה גמורה כבתזולה כי כבר נתבטלה אזוינתם הגדולה, וזזרו להתאזוז בדמים
ההם, ואז נכנסין המוזזין בהם בסדר המדרגות, וכפי סדר כניסתם כך הוא סדר
בטול אזוינתם לאט לאט בהמשך ימי ספירת העומר, שהוא ענין ספירת ז' נקיים, ואז
נטהרה מטמאתה ונגמרה להטהר בזוג השבועות, ואז זוורת להזדווג עמו כמו שנבאר
לקמן בעזרת השם ענין זה.

שאר ימי הפסוז

לפי שפני הזכר יש קושיא גדלה שאם כן איך שאר ימי הפסוז נקראים יום טוב כיון
שעדין לא נטהרה מטמאתה עד זוג השבועות וגם שבתות וראשי וזדשים אשר בין
פסוז לעצרת. ולמטה בענין יום שביעי של פסוז ענין קריעת ים סוף יתבאר זה היטב
בעזרת השם (להלן דרוש י"ב):

דרוש ד':

ענין זמין ושאור

יבאר ענין הזמין והשאור מה עניינם בפסוז אבל הדרוש הוא מלקט. הגה פתוב
בתורה כמה שנים ושמות מזולפים, כי פתיב לא יאכל זמין (שמות י"ג ג'), וכתוב כל
מזומצת לא תאכלו (שמות י"ב כ'), וכתוב שאור לא ימצא בבתיכם (שמות י"ב י"ט),
וכתיב משארותם צרורות בשמלותם כו" (שמות י"ב ל"ד).

ובאר הענין

והענין הוא זה דע כי בועיר אנפין יש שני בוזינות מוזוין אוד צלם דאימא, ואוד צלם דאבא, ושניהם זה בתוך זה כנודע, אבל אני מספק במה ששמעתי אם שמעתי שהוא בבוזינת מוזוין דקטנות או דגדלות, ויש פנים לכאן ולכאן ואין בידי להכריע ולכן אכתב את כל הדרוש בבוזינת מוזוין סתם ולא אפיר אם הם דקטנות או דגדלות.

שם זומין ושם שאור

והנה בוזינת שם זומין הוא במוזוין דמצד אבא, ושם שאור הוא במוזוין דמצד אימא, כי דינים דאימא הם יותר תקיפין על של אבא, כדמיון השאור שכחו זוזק מן הזומין, כי השאור מוזמין לאזורים. ולסיבה זו יותר אזויה אל הזויצונים בשאור שהם מוזוין דאימא מדאבא שהוא זומין.

שאר כנגד מוזוין דאימא

והנה שם שאור הוא זוסר ו' כנודע. והנה השי' הוא כנגד המוזוין דזוכמה דאימא שהוא שם אלהים דיודין העולה בגימטריא שי', ואת הר' היא כנגד המוזוין דבינה מצד אימא והוא אלהים פשוט בריבועו שהוא עולה ר', ולפי שמוזו הבינה הוא יותר דין במוזו הזוכמה לכן הוא בסוד האזורים דאלהים, ואות א' הוא מוזו הדעת דמצד אימא, שהוא שם אלהים במילוי אלפין, ולכן א' זו רומזת על היות מילוי באלפין, אבל לפי שמוזו הזה הוא גרוע וקטן משני המוזוין האזורים לכן אין גפר בו וזשבון מילוי רק הוראת מילוי שהוא באלפין כנזכר, ונמצא כי מלת שאר היא כללות שלשה מוזוין דועיר אנפין מצד אימא. והנה מזה נראה כי אלו המוזוין הן מן הקטנות.

זומין כנגד מוזוין דאבא

"וּזוּמִין הוּא בְּמוּזוּיִן דְּמִצְד אַבָּא.

מוזומצת ומשארת בסוד הנוקבא

וכבר הודעתיה ענין עץ הדעת טוב ורע, שהוא בוזינת היסוד דאימא שפדעת דועיר אנפין אשר נפסק בוזוה, ושם הוא מתגלה ואז יש מקום אזויה אל הזויצונים. והנה נמצא כי זומין ושאר הם זכרים כי הם מוזוין דועיר אנפין מצד אבא ומצד אימא ובהיותם עדיין בתוכו יש קצת אזויה אל הדינין^ב. ואמנם מוזומצת ומשארת הם בוזינות

הגהות המקובל האלקי רבי שמואל ויטאל זיע"א

^א אמר שמואל: להיות מילת שאר, שלשה מוחין דקטנות כאמור. גם מילת דבש, הוא כמו אשה, והוא, השין הוא אלקים, כנגד הריש של שאר, והאלף הוא כנגד אלקים דאלפיו. לכן צוה הכתוב כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לד', להיותם דינין תקיפין.

^ב אמר שמואל: במה שאמר הרב זכרוננו לברכה, שמלת חמץ הוא במוחין דמצד אבא, לא קבלתי כלום כיצד הם [ולוי מנחם נראה לעניות דעתי לומר כי חכמ"ה בנ"ה דאב"א (ובתוכם נכלל גם הדעת כידוע) בגימטריא חמץ], והנראה לעניות דעתי לומר, כי המ' והצ' של מלת צלם, והל' מתחלף בח' באלפא ביתא א', ונמצא כי חמץ הוא צלם [לא ידעתי איך הוא מרמז שהוא דאבא].

אלו בהיותם בסוד הנקבה, והענין הוא כי הגה לאה עומדת ממש באזורי המוזון דועיר אנפין ויונקת משם ונעשים בה בזוינת מוזון שבה ובזוינת הארה היוצאת ממוזון דאבא אל לאה נקרא מוזמעת נוקבא, והארה היוצאת ממוזון דאימא אל לאה נקרא משארת נוקבא, ומלת מוזמעת נגזר מן זומין, ומשארת מן שאור. והגה מוזמעת הוא אותיות זומין תם, וכן משארת הוא שאר תם.

ויעקב איש תם - בעלה דמטרוניתא לאה

וזה יובן במה שהודעתיה בפסוק ויעקב איש תם (בראית כ"ה כ"ז), רצה לומר, בעלה דמטרוניתא לאה, הנקראת תם, בסוד וימדת ימי מה היא (תהלים ל"ט ה'), מדת: ת"ם ד'. ורצה לומר, המוזון של זומין המאירין בלאה הנקראת ת"ם, נקראים מוזמעת, והמוזון של שא"ר המאירין בלאה הנקראת ת"ם, נקראים משארת. והרי נתבאר ענין הקאין שבתורה, קצתם בדכורא, והם לא יאכל זומין (שמות י"ג ז'), שאור לא ימצא בבתיכם (שמות י"ב י"ט), וקצתם בנקבא, כמו כל מוזמעת לא תאכלו (שמות י"ב כ):

ארבע "לאה"

וגרזיב הענין בביאור יותר. הגה הודעתיה בענין כל המהלך ארבע אמות בארץ ישראל כו', והוא בשער ג' בשער מאמרי רז"ל בדרך ו' ועין שם. כי ארבע בזוינות הם וכולם נקראים לאה. שנים מצד מוזון דאבא, ושנים מצד מוזון דאימא. גם נתבאר בדרוש הי"ז נשים שהמלך מתר בהם, ועין שם.

מקום ארבעת ה"לאה"

מקום שני ה"לאה" מצד אבא

ושם נתבאר כי השנים דמצד אבא האזות מהם נדבקות ביסוד דאבא שבתוך דעת דועיר אנפין, והאזורת היא נדבקות ביסוד דאימא שבתוך דעת דועיר אנפין.

מקום שני ה"לאה" מצד אימא

והשנים דמצד אימא. האזות מהם נדבקות ביסוד דאימא, והאזורת עומדת במוזון באזורי דועיר אנפין מן הזוזה ולמעלה עד כנגד מוזן הדעת דועיר אנפין.

ויוצא ששכלשה "לאות" עומדות בפנים, ואזות במוזין

ונמצא כי השכלשה בזוינות דלאה הם בפנים תוך דועיר אנפין, ובזוינה הרביעית היא במוזין דועיר אנפין. ולכן בוז הרביעית העומדת במוזין אפשר שיתאזוו בה הזויצונים. ולכן נקראת זאת הזויצונית משארת. רצה לומר, שאר תם. כי היא לאה הנמשכת ממוזון דאימא הנקראים שאר כנזכר.

השימור של הלאה הרביעית העומדת במוזין

ויש בה דינים רבים, לשני סבות אם להיותה ממוזון דאימא, ואם להיותה במוזין, ולכן יש פחד שלא יתאזוו בה הזויצונים, וצריכה שימור גדול מן הזויצונים. ולכן יש שתי

בזיונות, האזות היא נקראת מצה שמורה, והאזות מצה שאינה שמורה. כי לאה שניה של אבא העומדת בפנים תמיד היא שמורה מן הזיונות ואינה מוזמנת כי אין הזיונות יכולים ליגע בה, אבל לאה השניה של אימא העומדת זזין לזעיר אנפין, נקראת מצה שאינה שמורה מעצמה להיותה בזזין, ולכן צריך לזהר בה שלא תזזיין ויתאזזו בה הזיונות, ומה שהיתה נקראת תם, תזזור זזס ושלום להתהפך לאותיות מ"ת, המורות על אזזיות הזיונות הנקראים מות פנודע. וענן השימור הוא שתזזור הארותיה לכנס בפנים תוך זעיר אנפין ולא תשאר בזזין כל ז' ימי הפסח.

לאה נכנסת בפנים כל שבעת ימי הפסח

ובזה תבין מה שבארנו לעיל בדרוש הראשון, וגם בענן הזרוסת, כי כל פגת ליל פסח הוא בזיונות רזול ולא בלאה, לפי שלא מתבטלת הפסח ונכנסת בפנים כדי שלא ינכו הזיונות ממנה.

הטעם שבכל השנה כן אוכלים זזין

והנה כיון שעשה השימור הזה בז' ימי הפסח ונתבטלה אזזיות הזיונות בלאה היא נשמרת מאליה מכאן ואילך כל ימות השנה, ואין זושש בעמדה בזזין פנודע, ולכן לא נצטוינו על אכילת זזין או שאור אלא בז' ימי הפסח, וזו היא התשובה שהשיבו רשב"י לרבי אלעזר בנו בספר הזהר בפרשת אמור כששאל לו למה לא נצטוינו כל ימות השנה על אסור זזין והשאור יעוין שם @1:

מה קורה כשלאה נכנסת בפנים

ונבאר עתה מה נעשה בזיונות זו של לאה המתבטלת בז' ימי הפסח ונכנסין אלו המוזזין שלה בפנים תוך זעיר אנפין. והנה בהכנסה בפנים אין להם מקום לעמוד שם למעלה והם יורדים דרך פנימיות תוך הגרון דזעיר אנפין עד למטה בזעיר אנפין בזזיה שלו, ושם יוצאות באזורי הזזיה ונכנסין בראש רזול העומדת שם אזזור באזור עם זעיר אנפין, ואזזר כך נבאר מה נעשים ההארות האלו בדרדתם בראש רזול.

הזיונות נאזזים ברזול פוזות ממה שהם נאזזים בלאה

ובתזזיה צריך לתת טעם למה נזהרנו שלא יצאו אלו ההארות אל לאה מפוזר אזזיות הזיונות, ואין אנו זוששים עתה בצאתם אל רזול. והטעם הוא לסבות רבות כי אין הזיונות נאזזים ברזול כמו בלאה.

הטעם הראשון

והטעם הראשון הוא, לפי שלאה אינה פרצוף בפני עצמו, כשאר הפרצופים שבאצילות, אבל היא בזזית אזזורים דאימא שנפלו שם למטה בעת בטול מלכי אדום.

הטעם השני

והטעם השני הוא, לבזיזת המקומות, כי לאה עומדת במקום האורות המכסים ועל ידי כן יש יכלת לזיזונים להתאווז בה, אבל רזול יושבת תזוזת הזוזה אשר שם האורות הם מגלים, ודומים לאור השמש היוצא מנרתקו שאין העין רעה של הזיזונים יכולה להסתכל שם.

הטעם השלישי

והטעם לאופן עמידת הפרצופים

הטעם השלישי, ובו נבאר גם כן טעם למה רזול עם זעיר אנפין עומדים אזור באזור ולאה עם זעיר אנפין עומדים פנים דלאה נגד אזור דזעיר אנפין. אבל הענין הוא בכונה גמורה כי לאה להיותה עומדת במקום עליון למעלה מן רזול אין הזיזונים נאזוזים בה הרבה, ואדרבא אנו רוצים לתת להם קצת אזיזה דאם לא כן בלע המות לנצו, והקליפה צרה גבוהה הם בעולמות, כמו שאמר הפתוב והנה טוב מאד (בראשית א' ל"א), ואמרו רבותינו זכרונם לברכה [טוב] זה מלאך הזיזים, מאד זה מלאך המות. ולכן פני לאה עומדת כנגד אזורי זעיר אנפין, ואזורי לאה נשארים בגילוי, כדי לתת אזיזה אל הזיזונים שיקוו זולקם, ואין אנו יראים שיתאווז בהם מאד להיותה במקום עליון כנזכר.

רזול עקרת הבית, עקרו של בית

ואמנם רזול שהיא עקרת הבית עיקרו של בית, כי היא פרצוף ממש בפני עצמו, ככל שאר הפרצופים, והיא נוקבא אמתית דזעיר אנפין, אין רוצים שיתאווז בה הזיזונים ובפרט כי היא עומדת למטה מלאה, ואם יתאווז בהם [נוסז אזור: בה], תהיה אזיזתם יותר גדולה מאד, ותתגבר הרשעה ותשזיית העולם כולו זס ושלום. ולסיבה זו עשה המאציל העליון שיעמדו זעיר ונוקבא אזור באזור, אזור באזור יגשו ורוז רעה לא תעבור ביניהם כי אין להם מקום להדבק בבזיזת הפנים אלא באזוריים כנודע. והנה אזוריה רבוקים באזורי זעיר אנפין, ואין להם מקום לכנס ולהתאווז שם. וכל זה הוא בתזיזת בנינה שעדין תלבנה פגומה, אבל אזור שתתמלא תלבנה ויתמתקו הדינין שבה ותנסר בסוד הנסירה, ויושם בשר תזזינה שהם בזיזת הוסד והרוזמים, אז זוזרים היא זעיר אנפין פנים בפנים ומזדווגים, ואין פוזד מן הזיזונים, כי אין להם יכלת להתאווז באזוריים שכלו ושלה אף אם הם בגילוי, כיון שכבר נתקנו ונתמתקו הדינין שבהם.

ובזה יבאר הטעם השלישי

ובזה יתבאר הטעם השלישי שזכרנו, והוא כי כיון שכלאה אזוריה מגלים תמיד כי פניה פנים באזורי זעיר אנפין, לכן אנו יראים שבא יתאווז באזוריה הקליפות בזיזי הפסוז ותזזינין דיניה בסוד הזומץ, ולכן היא מתבטלת באלו הימים בלבד וההארות שלה יורדות בראש רזול העומדת אזור באזור עם זעיר אנפין ואין הזיזונים יכולים

להתאווז באווזוריה, ומכל שכן בפניה, ואף על פי שמקום הזויצונים הוא כנגד פניה של רוזל כנודע אינם יכולים להתאווז שם:

מה נהיה עם אלו האורות של לאה הנכנסות בראש רוזל ונבאר מה שיעדנו למעלה, והוא מה נעשה באלו ההארות של לאה הנכנסות בראש רוזל. דע כי אלו ההארות של המוזין דלאה היורדין תוף פנימיות גרון דזעיר אנפין גזולק לשני בזוינות, כי בתזולה ברדתם בתזילת הגרון, ושם הוא מקום צר מאד, מתבקע המקום ההוא ונעשה בזוינת הפה דזעיר אנפין, ויוצא משם בזוינת הכל היוצא מהפה, ונעשה בזוינת אור במקיף לרוזל גם כן, על דרך מה שכתבתי לקמן בענין ברכת ספירת העומר שכלה בבזוינת אור המקיף ועין שם. ושאר האורות נכנסים שם ויורדין בפנים עד הזוזה ומשם יוצאים ונתנים לרוזל ונכנסין ברישא דילה.

וזה סוד פסו: פ"ה ס"ז

וזה סוד פסו, פ"ה ס"ז, שהוא אור המקיף הנה היוצא בסוד שיזוה מן הפה, וגם זה על דרך מה שנתבאר לקמן בענין ספירת העומר ועין שם.

המוזין דרוזל נכפלין כי יש לה גם את המוזין של לאה, וזה סוד ארבע כוסות

ואמנם הבזוינת השנית היורדת עד הזוזה, ומשם נתנים בראש רוזל, הנה אז בלי ספק שנכפלין המוזין דרוזל. וזהו סוד גם כן ארבע כוסות בלי ראשון של פסו, שהכונה הוא לשנות אלו האורות של המוזין דלאה שירדו בפנים דרך הגרון עד מקום ראש רוזל ושם יכנסו בראשה.

כנגד ארבעה בנים דברה תורה

ובזה תבין ענין מה שכתוב בהגדת ליל פסו, וזה לשונו: כנגד ארבעה בנים דברה תורה אזור זכם ואזור רשע ואזור תם ואזור שאינו יודע לשאול. והענין הוא כי בין בגימטריא הוא שני היות פשוטות, ועתה יש לה ארבעה בנים, שהם ארבעה מוזין כפולים, ארבע שלה, וארבעה של לאה, הם שמונה היות שהם ארבעה בנים, כל מוזן כלול משני היות, שהוא בין אזור, ואלו ארבעה פעמים בין הם בזוינת הקדקד של רוזל, כי קדקד בגימטריא ארבע פעמים בין.

סדר הארבעה בנים

האמנם בסדרן אני מספק איך שמעתי במורי זכרונו לברכה, אם הוא באופן זה או זה ולכן אכתב שניהם.

האפן הראשון

האפן הראשון הוא, כי בהתזכרות זכמה וזכמה נקרא בין זכם, והתזכרות זוסדים עם זוסדים נקרא תם, והתזכרות גבורה עם גבורה דינים בדינים נקרא בין רשע,

והתזכרות בינה עם בינה שהם גם כן דינים בדינים אלא שאינם דינים תקיפין נקרא
בן שאינו יודע לשאול.

האפן השני

האפן השני, וזהו יותר נכון אצלי, כי הכל הוא בבחינת הזמשה גבורות, כי בהתזכרות
גבורת הזוסד דלאה עם גבורת הזוסד דרוזל נקרא בן זכם, שהם שני היות משני
גבורות ששתייהן בחינת זוסדים שבגבורות, והם בגימטריא ב"ן, אבל הוא זכם לסבת
הזכר. והתזכרות גבורות הגבורות דלאה עם גבורות הגבורות דרוזל נקרא בן רשע.
והתזכרות גבורה התפארת דרוזל בגבורת התפארת דלאה נקרא בן תם. והתזכרות
שתי גבורות האזורנות דנצוז והוד דרוזל, אשר שניהם הם בחינת אונת כנודע, עם
גבורת נצוז הוד דלאה שגם הם בחינת אונת ושתי בחינות אלו נעשות בן שאינו יודע
לשאול.

התוספת לרוזל, שמקבלת זולקה, וזולק זוברתה לאה, בבית אונת
והנה שתי בחינות אלו הנוספות ברוזל עתה, שהם סוד אור המקיף היוצא מפה דועיר
אנפין, וסוד שארית האור היורד דרך פנימיות עד ראש רוזל, הנה זה הוא בחינת
התוספת שיש עתה לרוזל כליל פסוז מה שאין לה בשום זמן מהזמנים אזורים כי עתה
לוקוות זולקה וזולק לאה זוברתה בבית אונת:

דרוש ה':

בענין גלות מצרים וענין פרעה

בגלות מצרים זור ועיר אנפין להיות בבחינת קטנות
כבר נתבאר אצלינו כי בגלות מצרים זור ועיר אנפין להיות בבחינת קטנות ונסתלקו
ממנו המוזון דגדלות, ואז לא היו מתפשטים בו רק זמשה זוסדים וזמשה גבורות
מבחינת הקטנות והם סוד זמשה דמים טהורים וזמשה דמים טמאים שבאשה, והם
סוד מה שאמר הכתוב 'ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיה כו' (יזוקאל ט"ז ו').

'מתבוססת': מת בוססת. בדמיה: ב' דמיה

והנה עשר היות הם זמשה זוסדים וזמשה גבורות מצד אבא, ועשר אה"ה הם בסוד
אזורים העולים דם, שהם עשר דמים הנזכר זמשה זוסדים וזמשה גבורות מצד
אימא, ואז פרעה שהוא סוד העורף, ומצרים שהוא מצד הגרון, היו יונקים משם בהיות
הזוסדים והגבורות ההם בגרון, וזה מה שנאמר 'מתבוססת בדמיה' מ"ת בוססת, רצה
לומר כי הקליפה הנקראת מת, שהוא אבי אבות הטמאה, דרגא דמותא, היתה
בוססת ונאזזות בדמיה שבגרון, רצה לומר, ב' דמיה, שהם דמים טהורים ודמים

טמאים. ובצאת ישראל ממצרים שהוא ממצר הגרון ונתפשטו למטה בגוף או נפסקו הדמים ההם ולא יוכלו פרעה ומצרים לינק מהם, ואז הווסדים והגבורות שהיו בתזילה בגרון ירדו ונתפשטו למטה בגופא דזעיר אנפין.

סדר המוזון דקטנות בזכמה בינה דעת

ונמצא כי ענין ליל פסזו הוא בסוד המוזון דקטנות, והם שלשה פעמים אלהים, דיודין בזכמה, ודההין בבינה, ודאלפין בדעת, אבל האלף בציור יו"י הוא בוזסדים, והאלף בציור יו"ד הוא בגבורות. והנה המצה הוא בסוד שתי מוזון הנקראים זכמה ובינה, ואף על פי שהם של קטנות, אין שום אזויה אל הקליפה ונקרא מצה שמורה כי הוא שמורה מן המזיקין, וכמו שאמרו זכרונם לברכה על פסוק 'ליל שמרים הוא לה' (שמות י"ב מ"ב). ולכן מצה היא בגימטריא ע"ב ס"ג, שהם סוד זכמה ובינה שתי המוזון.

ד"ו ד"י וו"ו

ואמנם היו שלשה מצות, לפי שאות ה' יש בה שלשה ציורים: או ד"ו, או ד"י, או וו"ו, כנודע. ושלשה ציורים אלו הם בה' זו ששם אלהים הנזכר לעיל.

ד"י

והנה כנגד ציור ד"י אנו בוצעין המצה העליונה להמוציא שיעור כוית שהוא י' שלמה, וכוית מן המצה הפרוסה שהיא סוד ד', כמו שיתבאר.

ד"ו

וכנגד ציור ד"ו אנו בוצעין מצה האמצעית לשנים, וצריך שהזולק האזוד יהיה יותר גדול כנגד הו', והזולק השני יהיה יותר קטן כנגד ד'.

וו"ו

וכנגד ציור וו"ו אנו עושים זכר למקדש כהלל כו' במצה שלישית שהיא רמז אל שלשה וו"ו הנזכר, וכן הוא מצה שלישית. גם רמז שהיה כורך שלשה דבריאה פיזוד שהם בשר הפסזו ומצה ומרור כנגד שלשה ווין.

שאר גרמז בשם אלהים

ואמנם מוזו הדעת הזיצונים מתאזזים בוזסדים וגבורות אשר בו ולכן נאסרו בזמין והשאור כי הזמין הוא בוזסדים, והשאור אשר זמוצו יותר קשה הוא בגבורות, כי שם מתאזזים יותר. והנה שאר הוא זוסר ו' והוא אלהים של הגבורות דקטנות במילוי יודין הוא ש' מן שאר, והאזזורים פשוטים שלו הם ר' מן שאר, וככלות השם עצמו שהוא אלהים כפשוטו הוא א' מן שאר. ולזה כי בימי הפסזו הוא זמן היניקה של זעיר אנפין כנזכר לעיל אינו נגדל עד זוג השבועות, לכן נצטוינו שלא יראה בפסזו לא זמין ולא שאור כדי שלא ינקו הזיצונים מן הוזסדים וגבורות של הקטנות דזעיר אנפין וצריך לבער אותם מקדם הפסזו כדי שלא יתאזזו בהם הזיצונים.

בַּיָּאוֹר אַרְבַּע כּוֹסוֹת בְּשֵׁם אֱלֹהִים
וְהִנֵּה עֵינֵן הָאֲרָבַע כּוֹסוֹת שֶׁל לֵיל פֶּסַח הֵם כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה אֱלֹהִים בְּמִילּוּיָהֶם, כִּי בֶן כּוֹס
הוּא בְּגִימָטְרִיא אֱלֹהִים.

כּוֹס רֵאשׁוֹן

וְהִנֵּה כּוֹס הָרֵאשׁוֹן הוּא כְּנֶגֶד אֱלֹהִים דִּיּוּדִין שֶׁבְּמוֹזוֹ הַזֹּכְמָה, וְלִפִּי שֶׁהַזֹּכְמָה נִקְרָא
קֹדֶשׁ כְּנֹדֶעַ, לְכֵן הִקְדִּישׁ שֶׁל לֵיל פֶּסַח נֶאֱמַר עַל הַכּוֹס הָרֵאשׁוֹן.

כּוֹס שֵׁנִי

וְהַכּוֹס הַשֵּׁנִי הוּא כְּנֶגֶד אֱלֹהִים דְּהֵהִין שֶׁבְּמוֹזוֹ בִּינָה, וְלְכֵן בּוֹ נִזְכָּר הַהֲגָדָה שֶׁל סִפּוּר
יְצִיאַת מִצְרַיִם. וְנֹדֶעַ כִּי בְּכֹזֵן ז' שְׁעָרֵי בִּינָה יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְגַם כִּי הַסִּפּוּר עֲצֻמוֹ
הוּא בְּבִינָה, כִּי הִיא סוּד הַגְּרוֹן הַנִּקְרָא קוֹל עֵילָאָה דְּבִינָה נִפְקוּ קוֹל וְדָבוּר.

כּוֹס שְׁלִישִׁי וְרְבִיעִי

וְהַכּוֹס הַשְּׁלִישִׁי וְהַרְבִּיעִי הֵם כְּנֶגֶד זִסְדִּים וְגִבּוּרוֹת, וְשִׁנְיָתָם הֵם אֱלֹהִים בְּמִילּוּי אֶלְפִין,
אֶלָּא שֶׁהָאֶלְפִי שֶׁבְּזִסְדִּים הִיא צוּרַת יו"ד, וְשֶׁבְּגִבּוּרוֹת הִיא צוּרַת יו"ה, וְלִפִּי שֶׁשִּׁנְיָתָם
כְּלוּלִים יוּזַד בְּמוֹזוֹ הַדְּעַת לְכֵן בֵּין שְׁלִישִׁי לְרְבִיעִי לֹא יִשְׁתָּה.

מְרוֹר

וְעֵינֵן הַמְרוֹר בְּגִימָטְרִיא מו"ת, וְהוּא בְּזוּינַת הַדִּינִים הַקָּשִׁים שֶׁצָּרִיךְ לְטוֹוֹנֵן וְלִלְעֶסֶן
בְּשִׁנְיָיִם, כְּדֵי לְמַתֵּק הַמְרוֹרוֹת שֶׁבָּהֶם, כְּנֹדֶעַ בְּסוּד הַשְּׁזוּקִים הַטוֹוֹנִים מִן לְצַדִּיקִים
לְעַתִּיד לְבֹא. וְזֶה סוּד מַה שֶׁאֱמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָּה 'בְּלַע מְרוֹר לֹא יֵצֵא, כִּי
צָרִיךְ לְלַעֶסוֹ וְלְטוֹוֹנּוֹ כְּדֵי לְמַתֵּק הַדִּינִים שֶׁבוֹ.

זִזְרוּסַת

וְעֵינֵן הַזִּזְרוּסַת הוּא זְכָר לְטִיט, וְהוּא בְּסוּד לָאָה, כִּי אָנוּ צָרִיכִים לְמַתֵּק הַדִּינִים שֶׁבָּה
גַּם כֵּן, וְהִנֵּה אוֹת י' שֶׁבְּאֲמִצַּע שְׁנֵי הַטִּיתִין עוֹלָה לְכָאן וְלְכָאן ט"י י"ט, וְהוּא סוּד מִילּוּי
הַהִוְיָה דְּאֶלְפִין שֶׁעוֹלָה י"ט, וְהוּא בְּגִימָטְרִיא זו"ה, וְשְׁנֵי פְעָמִים י"ט הֵם לָאָה וְרוּזל:

דְּרוּשׁ ו':

נִבְאָר בּוֹ בְּאֶרֶךְ סֵדֵר לֵיל פֶּסַח וְהַמִּצּוֹת וְאֲרָבַע כּוֹסוֹת וְהַכְּרֶפֶס וְגַם הַזִּזְרוּסַת וְכָל עֲנִינֵי
לֵיל פֶּסַח

בְּאוֹר יְסוּדִי

הִנֵּה נִתְבְּאָר לְעֵיל כִּי בְּלִיל פֶּסַח נִכְנָסִין בְּזַעִיר אֲנַפִּין מוּזוּזִין דְּקִטְנוֹת רֵאשׁוֹן וְגַדְלוֹת
רֵאשׁוֹן וְקִטְנוֹת שְׁנֵי וְגַדְלוֹת שְׁנֵי. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדְעַע כִּי יֵשׁ מוּזוּזִין מִצַּד אֶבָּא וּמוּזוּזִין מִצַּד
אִיבָּא, וּבְכָל בְּזוּינָה מֵהֶם יֵשׁ כָּל הַמְדַרְיָגוֹת שֶׁל קִטְנוֹת וְגַדְלוֹת הַנִּזְכָּר. וְנֹדֶעַ כִּי הַמוּזוּזִין

דאָבא מתלבֿשין תוף המוזון דאימא. והנה בוזינת המוזון דאבא גרמזים בסוד המצה
בסוד הלזום שהוא בזכמה, ובוזינת מוזון דאימא גרמזים בסוד הארבע כוסות של
יין, כי כל יין המשמוז הוא באימא עיקאה. וטרם שנבאר סדר ליל פסוֹז גבאר בקצרה
בוזינת כל המוזון הנזכרים כדי שיובנו אזור כף הדברים בקצור:

קטנות ראשון

דע, כי קטנות הראשון הנכנס בתזוילה הוא אלהים דמילוי יודין בנצוז, ואלהים דההין
בהוד, ואלהים דאלפין ביסוד, וסימנם יה"א.

גדלות ראשון

אזור כף נכנס גדלות הראשון והוא הוי"ה דע"ב דיודין בנצוז, והוי"ה דס"ג בהוד, והוי"ה
דמ"ה דאלפין ביסוד. אבל צריך שתדע ענין אזור בבוזינת היסוד שהוא מוזו הדעת
כנודע, כי הנה ארבעה מוזון הם, זכמה בנצוז, ופינה בהוד, וזוסדים וגבורות ביסוד,
ושני בוזינות הזוסדים והגבורות הם מוזו אזור הנקרא דעת, אלא שנזכק לשני עטרין
אלו.

ההבדל בין הזוסדים והגבורות באלהים דקטנות ראשון

ונמצא כי ביסוד דקטנות ראשון אשר בארנו שהוא אלהים דאלפין שבו, הנה יש בו
שני בוזינות כי הזוסדים שם אלהים דאלפין שבו צריך לציר אות אקף של המילוי
דאות הא דאלהים שתהיה בעיור יוי כזה יוי. אבל הגבורות שם האלהים שבהם
צריך לציר אות האקף דמילוי הא שבו בעיור יוד כזה א. כמבואר אצלנו ענין שני
העיורים אלו בהרבה מקומות וכנזכר בספר הזהר ובתקונים. והטעם הוא, כי יוד
התזוניתה של צורת אקף בהיותה צורת היוד היא זכר כנגד הזוסד, ובהיותה צורת
דלת היא נקבה כנגד הגבורה כנודע, כי הד' רומות למלכות.

ההבדל בין הזוסדים והגבורות בגדלות

ואמנם ביסוד גדלות הוא שני אזור כי הזוסדים הם הוי"ה דמ"ה דאלפין, והגבורות
הם הוי"ה דב"ן דההין.

קטנות שני

ואזור כף נכנס קטנות שני, והוא שם אכדט"ם בנצוז הוד יסוד.

השינוי בין שמות אכדט"ם בקטנות שני בנצוז הוד יסוד

נצוז - שם אכדט"ם באותיותיו

אבל השינוי שבהם הוא כי שם אכדט"ם שבנצוז, תכון בו בבוזינת זומשה אותיותם
עצמם בלבד שהם זיילוף זומשה אותיות אלהים כנזכר לעיל.

הוד - א"ם ג"ל

ושם אכדט"ם שבהוד, תכונן בו בכוזינת היותו זוזלק לשני זולקים, והם: א"ם ג"ל. רצה לומר, כי שני אותיות הראשונים והאחרונים שהם אותיות א"ם אינם מתזלפות, כי כהם עצמם בשם אלהים, ולמטה בענין ל"ג לעמר נתבאר טעם זכון כי זה מורה כי אותיות כד"ט נתזלפו לרומים יותר מאותיות א"ם ועין שם. ושלה אותיות אמצעיות שהם כד"ט העולים בגימטריא ג"ל הם מתזלפות באותיות לה"י האלהים.

יסוד - מספר שם אכדט"ם

ושם אכדט"ם שביסוד, תכונן בו בכוזינת מספר וזשבון אותיותו שעולה מספרו ע"ה, כמבואר אצלנו בדרוש רפ"ז ניצוצין ענין המדרגות של אורות עליונים ומה הפרש יש בין האותיות בעזרתם ובין האותיות במספרם ובזשבונו ועין שם.

ההבדל בין הזוסדים והגבורות במספר שם אכדט"ם ביסוד דקטנות שני ונראה לעניות דעתי שעשמתתי ממורי זכרונו לברכה, כי גם בשם זה שביסוד יש בו שני בין הזוסדים ובין הגבורות כדמיון הקטנות הראשון והגדלות הראשון.

זוסדים - עם הכולל בגימטריא ע"ה, במספר שלשה יזודי הוי"ה אלהי"ם וזה ענינו כי בשם אכדט"ם של הזוסד, תכונן כי עם הכולל שלו הוא בגימטריא ע"ה, והוא רומז אל שלשה פעמים יב"ק, שהם שלשה יזודים וזבורים של הוי"ה אלהים העולים יב"ק, ושלה ההיות ההם ושלה אלהים ההם פולם יהיו במילוי אלפין. וכאשר תמנה במספר האותיות בהיותם במילוייהם, הם ס"ט אותיות, ועם פללות הששה שמות הרי ע"ה כמנין אכדט"ם עם הכולל.

גבורות - ע"ד בלי הכולל

ובשם אכדט"ם של הגבורות, תכונן בזשבון הפשוט בלבד שהוא בגימטריא ע"ה. ולהיותם גבורות גרועות מן הזוסדים, אין אנו מוסיפין בהם הפללות להיותו בגימטריא ע"ה, על דרך מה שבארנו בזוסדים, כן נראה לי שעשמתתי.

גדלות שני

אזר כה נכנס הגדלות השני, והוא ממש כדרך גדלות הראשון.

כליל פסז המוזין נכנסים בדרך קוים

והנה אם אלו המוזין היו נכנסין בסדר המדרגות כשאר הזמנים, ודאי שהיו נכנסין לסדר הנזכר והיינו מכונים בהם כל מדרגה ומדרגה בפני עצמה. אמנם עתה אינם נכנסים אלא ביזוד. פרוש הענין: כי קו הימין שהוא מוזן הזכמה דאימא נכנס יזוד בכל בזינות קטנות וגדלות ראשון, וקטנות וגדלות שני. וקו השמאל נכנס יזוד אזר כה בכל בזינותיו. וקו האמצעי נכנס אזר כה ביזוד בכל בזינותיו.

כוס ראשון

וזה באורם של הברים. בכוס ראשון תכונן אל קו ימין שהוא מוון הוּזְכָּמָה שְׁבוּעִיר
אֲנָפִין מִצַּד אֵימָא בְּלִבָּד כְּנֹזְכָר לְעֵיל, וְקוּ זֶה הוּא זְכָנְס רֵאשׁוֹן לְכָלְכָם. וְלִכֵּן כּוֹס זֶה
אוֹמְרִים עָלָיו קְדוּשׁ כִּי כָּל קְדוּשׁ הוּא בְּזוּכְמָה כְּנֹזְדֵעַ.

בִּין הָרְאוּי הָיָה שְׁיִכְנָס כְּפִי סֵדֵר הַמְדָרְגוֹת, בְּתוֹזִילָה קְטָנוֹת רֵאשׁוֹן
וּבִין הָרְאוּי הָיָה שְׁיִכְנָס תְּוִזִילָה הַקְטָנוֹת רֵאשׁוֹן דְּמוּזוֹ זֶה דְּזוּכְמָה, וְאוּזְרִיו גְּדֻלוֹת רֵאשׁוֹן,
וְאוּזְרִיו קְטָנוֹת שְׁנִי, וְאוּזְרִיו גְּדֻלוֹת שְׁנִי, כִּי בְּתוֹזִילָה זְכָנְסִים נְצוּזוּ הוּד יְסוּד הָאוּזְרוֹנִים
דְּאֵימָא, וְאוּזְרִיו זְכָנְסִים זֹסֵד גְּבוּרָה תְּפָאֶרֶת דְּאֵימָא, שְׁהֵם קְטָנוֹת שְׁנִי וְגְדֻלוֹת שְׁנִי.

אָבֵל לְפִי שְׁהַקְטָנוֹת רֵאשׁוֹן הוּא דִּין גְּמוּר וְכוּ', וְכוּנְתִינוּ בְּלִיל פְּסוּז לְהַשְׁבִּית
אֶת הַזּוּמִין וְכוּ', לִכֵּן זְכָנְס הַקְטָנוֹת רֵאשׁוֹן רַק אֲזוּר הַגְּדֻלוֹת שְׁנִי
אָבֵל לְפִי שְׁהַקְטָנוֹת רֵאשׁוֹן הוּא דִּין גְּמוּר וְכוּ' וְכוּ' נְאֻזְזִים הוּזִיצוּנִים תְּכֻלִית הָאוּזִיזָה. וְהִנֵּה
כוּנְתִינוּ עֵתָה בְּלִיל פְּסוּז לְהַשְׁבִּית הַזּוּמִין שְׁהוּא אֲזוּזִית הוּזִיצוּנִים בְּקְטָנוֹת דְּאֵלֵהִים
הַנְּקָרָא זּוּמִין וְשָׂאֵר, כְּמוֹ שְׁנֵתְבָאֵר עֲנִינֵם בְּדְרוּשׁ הַזּוּמִין וְהַשָּׂאֵר, כִּי לֹולִי הָיִית
הַרְזוּמִים מִתְגַּבְרִים בְּלִילָה הַזֹּו בְּתְכֻלִית לֹא הָיוּ נְגָאֵלִים כְּלָל כְּנֹזְכָר לְעֵיל. וְלִכֵּן אֵינִן
זְכָנְסִים הַקְטָנוֹת הָרֵאשׁוֹן בְּתוֹזִילָה.

הַסֵּדֵר לְמוֹעֵשֶׁה שֶׁל הַקְטָנוֹת וְהַגְּדֻלוֹת

אֲמַנֵם בְּתוֹזִילָה זְכָנְסִים גְּדֻלוֹת הָרֵאשׁוֹן, וְאֲזוּר כֶּף קְטָנוֹת הַשְּׁנִי, וְאוּזְרִיו גְּדֻלוֹת הַשְּׁנִי,
וְאֹ כְּבָר נִתְבַּטְּלָה אֲזוּזִית הוּזִיצוּנִים מִזּוּמִית גְּדֻלוֹת הָרֵאשׁוֹן וְהַשְּׁנִי שְׁהֵם רְזוּמִים גְּמוּרִים,
וְאִפִּילוֹ הַקְטָנוֹת הַשְּׁנִי אֵינֵנוּ בְּזוּזִינֵת דִּין כְּמוֹ הַקְטָנוֹת הָרֵאשׁוֹן כְּמִבּוּאֵר לְעֵיל שְׁשֵׁם
אֲכַדְטִ"ם הוּא רְזוּמִים וְנְקָרָא אֵלֵהִים זּוּמִים, יַעַן כִּי אֵין הוּזִיצוּנִים נְאֻזְזִים שֵׁם הַנְּקָרָאִים
דְּרָגָא דְּמוֹתָא וְאֵלֵהִים אֲזוּרִים, וְאֹ זְכָנְס הַקְטָנוֹת הָרֵאשׁוֹן בְּאוּזְרוֹנָה כִּי אֹ אֵין זּוּשֵׁשׁ כִּי
לֹא יוֹכְלוּ הוּזִיצוּנִים לְזוּזוֹר עֵתָה לְהַאֲזוּז בְּהֵם מִזּוּמִית הָאוּר הַגְּדוֹל שֶׁל גְּדֻלוֹת רֵאשׁוֹן
וְשְׁנִי שְׁזְכָנְסוּ כְּבָר.

סֵדֵר הַכּוּנָה

וְנִמְצָא כִּי בְּכּוֹס רֵאשׁוֹן זְכָנְס גְּדֻלוֹת רֵאשׁוֹן וְקְטָנוֹת שְׁנִי וְגְדֻלוֹת שְׁנִי דְּמוּזוֹ זּוּכְמָה מִצַּד
אֵימָא, הָאֲמַנֵם גְּדֻלוֹת הָרֵאשׁוֹן דְּרָכּוּ לִיכְנָס תְּמִיד בְּמַאֲלִיו כְּשָׂאֵר לִילִי יוֹם טוֹב וְשַׁבָּת
וְאֵין צָרָךְ לְכּוֹן בּוֹ עַל הַכּוֹס, וְלִכֵּן מַה שְׁצָרִיךְ לְכּוֹן בְּכוּנְתָא כּוֹס רֵאשׁוֹן הוּא קְטָנוֹת שְׁנִי
וְגְדֻלוֹת שְׁנִי, וְתִכּוֹן כִּי מִכָּל שְׁכָן שְׁכָבֵר זְכָנְס בְּתוֹזִילָה גְּדֻלוֹת הָרֵאשׁוֹן:

סֵדֵר כּוּנְתָא כּוֹס רֵאשׁוֹן

וְעֲנִין הַכּוֹס וְהִיד הָאוּזוּזוֹת בּוֹ

זֶה סֵדֵר כּוּנְתָא כּוֹס רֵאשׁוֹן. תְּכּוֹן בְּתוֹזִילָה אֵל קְטָנוֹת הַשְּׁנִי, וְהוּא עֲנִין הַכּוֹס בְּעַצְמוֹ,
וְהִיד הָאוּזוּזוֹת בּוֹ שְׁהוּא בְּזוּזִינֵת מַעֲשֵׂה, וְתִכּוֹן כִּי זּוּמִשׁ אֲצַבְעוֹת יָד יְמִינָה אֲשֶׁר עָלֵיהֶם
יוֹשֵׁב הַכּוֹס הָזֶה הֵם בְּזוּזִינֵת הַקְטָנוֹת הַשְּׁנִי, שְׁהוּא הַכָּלִים וְהַלְבּוּשִׁים שֶׁל זֹסֵד גְּבוּרָה
תְּפָאֶרֶת דְּאֵימָא הַזְּכָנְסִין עֵתָה בְּזַעִיר אֲנָפִין, וְתִכּוֹן כִּי מִכָּל שְׁכָן שְׁכָבֵר זְכָנְס גְּדֻלוֹת

ראשון כְּנֹזֵכֶר. וְתִכּוֹן כִּי הַכּוֹס עֲצָמוּ הוּא בְּגִימָטְרִיא אֱלֹהִים שֶׁהוּא הַקְטָנוֹת הַשְּׁנִי, אֲמָנָם הוּא בְּכּוּזִינָת תְּמוּרָתוֹ שֶׁהוּא שֵׁם אַכְדָּט"ם כְּנֹזֵכֶר לְעִיל וְהוֹזֵמֵשׁ אֲצַבְעוֹת יָד יְמִינָהּ הֵם סוּד זֹמֵשׁ אוֹתִיּוֹת אַכְדָּט"ם.

בְּעֵינֵי הַיָּד הָאוֹזוֹת אֶת הַכּוֹס
וְנִרְאָה לְעֵינֵי דַעְתִּי שֶׁשְׂמַעְתִּי מִמוּרֵי זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָה, כִּי זֹמֵשׁ אֲצַבְעוֹת הֵם קְטָנוֹת הָרֵאשׁוֹן, וְהַכּוֹס הוּא קְטָנוֹת הַשְּׁנִי. אֲבָל אֵין לְסַמֵּךְ עַל זֶה, אֲלֵא עַל מַה שֶׁכְּתַבְתִּי, כִּי מִצְאָתִי כְּתוּב בְּקִנְטָרֵס מִן הַעֵת שֶׁשְׂמַעְתִּי מִפִּי מוּרֵי זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָה.

אֶף בְּמוֹזוֹן דְּקְטָנוֹת יֵשׁ עֲצָמוֹת וְכָלִים

קְטָנוֹת שְׁנִי

וְאֲמָנָם פְּשׁוּטָה הוּא כִּי אֶף בְּמוֹזוֹן דְּקְטָנוֹת יֵשׁ בָּהֶם עֲצָמוֹת וְכָלִים, שֶׁהֵם הָאוֹרוֹת שֶׁכְּתוּבָם הַנְּקָרָאִים מוֹזוֹן מִמֵּשׁ, וְהַכָּלִים שֶׁהֵם הַלְבוּשִׁים שֶׁלָּהֶם. וְהַגָּזָה הַכָּלִי הוּא הַכּוֹס כְּנֹזֵכֶר וְהַמוֹזוֹן הֵם הַיֵּינִן שֶׁכְּתוּבָה הַכּוֹס, וְהוּא גַם כֵּן שֵׁם אַכְדָּט"ם כִּי הַגָּזָה הַיֵּינִן בְּגִימָטְרִיא ע', וְאִם תִּזְכָּרְהוּ עִם זֹמֵשׁה אֲצַבְעוֹת הָאוֹזוֹים בּוֹ הָרִי ע"ה, כְּמִנְיֵן אַכְדָּט"ם עִם הַכּוֹלָל.

הַדְּבֹר וְהַכּוּנָה שֶׁל בְּרַכַּת הַקְּדוּשָׁה וּבְרַכַּת הַיֵּינִן

גְּדֻלוֹת שְׁנִי

וְגְדֻלוֹת הַשְּׁנִי זְכָנֵס עַל יְדֵי הַדְּבֹר וְעַל יְדֵי הַכּוּנָה שֶׁל בְּרַכַּת הַקְּדוּשָׁה וּבְרַכַּת הַיֵּינִן, וְלִכּוֹן תִּכּוֹן בְּהוֹיּוֹת שֶׁבְּבְרָכוֹת אֱלוֹהִים הַיֵּינִן דְּע"ב דְּמִילֵי יוּדִין, כִּי מִילֵי יוּדִין הוּא בְּמוֹזוֹן הַזֹּכְמָה כְּנֹזֵכֶר, "וְהָרִי בְּאֶרְצוֹ מִילַת קְדֻשָׁה".

כּוּנָת וְרוּזֵץ

אֲזוּר כֶּף וְרוּזֵץ וְהוּא עֵינֵן הַרוּזִיצָה הָרֵאשׁוֹנָה. וְהַגָּזָה הַכּוּנָת שֶׁל הַרוּזִיצָה הִיא בְּשֵׁם שֶׁל י"ה בְּמִלּוּאוֹ כִּי שֵׁם י"ה הוּא סוּד הַמוֹזוֹן כְּנֹזֵכֶר. וְתִכּוֹן בְּי"ה בְּמִילֵי ע"ב דְּיוּדִין כּוּה יו"ד ה"י וְהֵנוּ כּוּנָת הַרוּזִיצָה זוֹ שֶׁל אֲזוּר הַקְּדוּשָׁה:

כּוּנָת כְּרַפֵּס - קְטָנוֹת רֵאשׁוֹן

אֲזוּר כֶּף עֵינֵן הַכְּרַפֵּס. וְהַעֵינֵן הוּא כִּי אֲזוּר שֶׁזְכָנֵסוֹ הַגְּדֻלוֹת הָרֵאשׁוֹן וְהַקְטָנוֹת הַשְּׁנִי וְהַגְּדֻלוֹת הַשְּׁנִי דְּמוּזוֹ זֹכְמָה דְּמִצְדֵּי אִימָא בְּכּוֹס יֵינִן הַקְּדוּשָׁה כְּנֹזֵכֶר, הַגָּזָה כְּבָר הַזּוּיִצוֹנִים נִסְתַּלְקוּ אֲזוּיּוֹתָם וְכָבָר יְכוּל לְכָנֵס הַקְטָנוֹת הָרֵאשׁוֹן, אֶף עַל פִּי שֶׁהוּא דִין קִשְׁהָ. וְהַגָּזָה

הַגָּהוֹת הַמְקוּבָל הָאֱלֵקִי רַבִּי שְׁמוּאֵל וִיטָאֵל זִיע"א

^א אָמַר שְׁמוּאֵל: מִצְאָתִי כְּתוּב לְזוּלָתִי זֶה סֵדֶר קְדָשׁ וְרַחֵץ.

^ב אָמַר שְׁמוּאֵל: מִצְאָתִי כְּתוּב לְזוּלָתִי, שֶׁהַכּוּנָה הוּא כֶּף, שְׂתַפְּכָה הַיּו"ד פְּעָמִים ה"י, הֵם ש'. וְכֹן מִילַת רַחֵץ בְּב' אוֹתִיּוֹת י"ה פְּשׁוּטוֹת הֵם ש'. וְזֶהוּ כּוּנָת רַחֵץ, רַחֵץ י"ה. רַצָּה לוֹמַר, כִּי מִשֵּׁם י"ה בְּהַכָּאוֹ כְּאֲמוּר, יוּצָא מִילַת רַחֵץ.

מיילת כרפס הוא בג'מטריא ע"ס והוא שם אלהים במילוי יודין שהוא שי, וכשתמלאנה במילואה שין, יהיה בג'מטריא כרפס. והוא הקטנות ראשון דמוון זוכמה שבנצו דאימא כנזכר לעיל. ותכון שגם כל שאר הקטנות ראשון דמוון בינה ודעת דמצד אימא גם הם נכנסין יוזד עם קטנות דמוון הזוכמה. ונמצא כי אין שני רק במוון הזוכמה שזכנס קטנות הראשון אזור גדולתו השני, אבל במוון הבינה ודעת נכנס קטנות ראשון שלהם טרם יכנסו הגדלות הראשון שלהם והם נכנסים כסדרן ממש ואין השניו אלא במוון הזוכמה כנזכר.

הקטנות ראשון עצמו תמה איה נכנס עכשו וזה סוד מה שאמרו זכרונם לברכה בענין הכרפס שמביאים אותו כדי שישאלו התינוקות, ויאמרו, עדיין לא אכלנו לזום ואנו אוכלים עתה ירקות בתזוילת הסעודה. וסוד הענין הוא כי התינוקות רמו לזמן הקטנות הראשון, ולכן הם עצמם תמהים איה נכנס הקטנות הראשון שהוא אכילת הכרפס שלא כסדרן, אזור שכבר נכנס גדלות ראשון וקטנות שני וגדלות שני בכוס של הקדוש.

התרוין למה נכנסו הקטנות ראשון באזורונה, הוא מפני שעבדים היינו לפרעה, ולכן כדי שלא ישלטו הוויצונים הוצרך להקדים כניסת הגדלות אל הקטנות הראשון

וגם על דרך זה יתבאר שאלת מה נשתנה הלילה הזה כו' שבכל הלילות אין אנו מטבילין כו', ותרוין שאלה והיא באמרנו 'עבדים היינו לפרעה כו', ולכן כדי שלא ישלטו הוויצונים הוצרך להקדים כניסת הגדלות אל הקטנות הראשון על דרך הנזכר לעיל.

צריך לאכול דייקא כרפס

ובזה תבין כי לקיזות הכרפס בליל פסח אינה בהודמן כמו שכתבו הפוסקים שזקוין ירק אזור במקומו אם ירצה, ואין הענין כף כי דברי זכמים ומנהגם תורה היא, וצריך לדיק ולהזהר לאכול דיקא הכרפס ולא ירק אזור:

כוס השני

כוס השני, הוא בזוינת מוון בינה דמצד אימא ובכל פרטי פונותיו הם שוים אל פונות כוס הראשון, רק שהכוס הראשון הוא מוון זוכמה דאימא, וזה הכוס השני הוא מוון בינה דאימא, וזה ההפרש שיש ביניהם. הגה תזוילה תכון כי הקטנות הראשון דמוון הבינה דאימא כבר נכנס בענין כרפס כנזכר לעיל, ועם כל זה תכון עתה בו שהוא אלהים דמילוי ההין. ואזור כף תכון גדלות ראשון הוא הויה במילוי ס"ג, ואזור כף תכון אל קטנות השני שהוא בזוינת הפלי והלבוש של המוון דבינה, הגה הוא שם אכדט"ם, אלא שהוא בזוינת התזלקותו לשני זולקים א"ם ג"ל כנזכר לעיל, ובכל

שאר הפרטים תכונן על דרך מה שבארנו בכוס הראשון, ואזר כף תכונן אל גדלות השני, וגם הוא הויה במילוי ס"ג^א:

מגיד וספור יציאת מצרים

ענין מגיד וספור יציאת מצרים. כבר נתבאר למעלה בענין שם פסוזה שהוא פ"ה ס"ז, גם בעזרת השם לקמן בכלל הדרוש יתבאר כמה טעמים וכמה פונות אזורות וגם יתבארו מקצת מפסוקי ההגדה:

רוזצה

רוזצה, והיא רוזצה השנית, גם היא בסוד י"ה על דרך הנזכר ברוזצה הראשונה, אלא ששם י"ה הויה תכונן אל י"ה של הויה דס"ג^ב:

מוציא מצה

מוציא מצה. ענין המצה, הנה נתבאר לעיל כי המוזון דמצד אימא נכנסין על ידי ארבע פוסות היין לפי שהיין המשמון הוא באימא, וגם ענין הכוס הוא בגימטריא אלהים, וזה להורות על אימא דמינה מתערין הדינין, אבל המוזון דאבא גרמזים באכילת מצה הנקרא לזום כי לזום הוא בגימטריא שלש הויות. ונדע כי שם ההויה הוא באבא ושם אלהים הוא באימא. ודע כי שני המוזון דמצד אבא מבזייעת גדלות הראשון כבר נכנסו מאליהן בענין שתי הכוסות הראשונות. ואמנם הקטנות הראשון דאבא לא נכנס לסבה הנזכר לעיל, כי אינו יכול לכנס בראשונה, לפי שהוא דינין גמורים, עד שיכנס גדלות השני, כי כן קטנות הראשון דאבא, לא נכנס עד שנכנס גדלות שני דאימא. ונמצא כי עתה באכילת מצה צריך לכונן בקטנות הראשון דמצד אבא ובגדלות השני דמצד אבא. ואמנם קטנות השני דמצד אבא גם הוא נכנס עתה אבל לא קבלתי ממורי וקרננו לברכה וולתי פונות קטנות ראשון וגדלות שני.

גדלות שני דאבא

וזה באורו: תכונן כי מצה היא בגימטריא הויה דע"ב דיודין והויה דס"ג, והם שני מוזון וזכמה ובינה דמצד אבא גדלות שני הנכנס קדם הקטנות הראשון לטעם הנזכר לעיל. ואלו הן שתי המצות העליונה והאמצעית, והמצה התחתונה היא מוזן הדעת דמצד אבא גדלות שני והרי גרמו גדלות השני.

קטנות ראשון דאבא

אזר כף תכונן בקטנות הראשון, וזה ענינו: כי המצה העליונה היא אלהים דיודין וזכמה דקטנות ראשון דאבא, והאמצעית אלהים דההין בינה, והמצה התחתונה

הגהות המקובל האלקי רבי שמואל ויטאל זיע"א

^א אמר שמואל: ענין יחז יתבאר למטה, בענין המצה.

^ב אמר שמואל: וגם היא על דרך הנזכר לעיל.

אלהים דאלפין דעת, אבל בענין הגדלות כבר רמזנו הכונה שלהם בענין וזשבו
אותיות מצה שהוא ע"ב וס"ג כנזכר.

כאשר יש כמה שמות שונים ואין ביניהם שני רק באות אות מהם
ובענין הקטנות, אנו צריכים לכוון איך נרמזים שלשת אלהים אלו בשלשת המצות
האלו. ואמנם ענין כוונתם היא מוזקת כפי בזוית ציור אותיותיהם, רצה לומר, כי
הנה כאשר יש כמה שמות וכולם שונים ואין ביניהם זולוק ושני רק באות אות מהם,
אין צריך לכוון רק באותה האות לבדה אשר נפל בה השינוי.

השינוי באות ה' בשם אלהי"ם

והנה שלשה אלהים הנזכר כולם שונים, ואין ביניהם שני אלא באות ה' בלבד, כי
אות ה' זה של אלהים, בהיותה בזוכמה היא במילוי יוד כזה: ה"י. ובהיותם בבנינה,
מלויה ה"ה כזה. ובהיותה בדעת מלויה באלף כזה ה"א. ועל דרך זה גם כן אנו
מכוונים עתה בשני שלש שמות אלו של שם אלהים בשלשה מיני ציורים שיש באות
הה"א, ולפי שאלו האלהים הם בזוית קטנות ראשון וגם שהם מבזוית מוזון הא"א,
לכן אין אנו מכוונים בהם השינוי המילויין שבהם רק בשני ציורי אות הה"א הפשוטה
עצמה בשם אלהים, ובזוית ציורה יכר ההפרש שיש בין אלהים דזוכמה לאלהים
דבינה או דדעת, כי הנה יש זמן שאלו האלהים אינם ממלאים אלא פשוטים ואי
אפשר להכיר איזהו בזוכמה ואיזהו בבנינה ואיזהו בדעת אלא על ידי שני ציורים
האלו, כמו שזכיר וזה עניינה.

באור ד"י ד"ו וו"ו

ד"י

הנה אות ה' דאלהים דזוכמה ציורה וצורתה היא ד"י, ושל הבנינה דו, ושל הדעת
שלשה ווין. והבאור הוא כי הנה צורת אות ה', היא ד' על ו', אבל זו הו' היא קטנה ואין
בה ראש. ולכן לפעמים נציירה בצורת יוד, והוא בהיותה בצד הזוכמה, כי הנה זו הו'
שבתוך הה' היא בזוית ועיר אנפין, ובהיותו תוך הזוכמה היא צורת יוד, שהוא טפת
מוזוז הזוכמה.

ד"ו

ובהיותו בבנינה, או נעשה ו', כי הוא מורה על זמן העיבור, שהוא בתוכה, שהוא ו'
בסוד ששה קצוות.

וו"ו

ובהיותו בדעת, או הוא הוראת התפשטות אימא בתוך הזעיר אנפין, הנקרא דעת,
בסוד מוזון שבו, ומתפשטת בשלשה קוים שבו, לכן צורת ה' זו, היא שלשה ווין, כזה
ה', שהוא הוראת שלשה קוים כנזכר. והנה הדעת הוא קו אמצעי שצורתו צורת ו':

ד"י ד"ו וו"ו בשלשת המצות

ועתה נבאר שלשה מיני ציורים אלו איך מצטיירים בשלשה המצות. הגה נתבאר בענין גדלות השני כי מצה הראשונה היא הויה דע"ב, מוון זוכמה. והשנייה היא הויה דס"ג, והוא מוון בינה. ולסיבה זו המצה הראשונה אינה זולקת ונפרסת לשני פרוסות כי היא כנגד הזוכמה הנקרא אות י, והיא אות אזת שלמה. אבל המצה השנייה זולקת ונפרסת לשתי פרוסות כנגדע, וזויה לאכילת מצה, וזויה לאפיקומן, לפי שהבינה נקראת אות ה, והיא זולקת לציור שתי אותיות ד' על ו, ולכן נפרסת לשתי פרוסות, שהם סוד ועיר ונקבא בהיותם תוך הבינה. כי הבינה נקראת ה' בכללותיה, ונקבא גרמות בציור אות ד' של ה, וזעיר אנפין גרמו באות ו' של ה', ובהיותם בתוכה בסוד העיבור שניהם מתזוברים ונעשים אות ה' אזת. ולכן זולקת לשנים, וזויה הראשון שצורתה ו', מניזון לאפיקומן, וזויה השני שצורתה ד', שהיא כנגד נוקבא אנו מזוברים אותה עם הזוכמה שהיא מצה הראשונה השלמה ומברכים עליהם המוציא ואכילת מצה. המוציא כנגד השלמה ואכילת מצה כנגד הפרוסה.

הא לזומא עניא

ועל זו הפרוסה השנייה שהיא כנגד אות ד' של ה', אנו אומרים: הא לזומא עניא. וכמאמרם זכרונם לברכה, מה דרכו של עני בפרוסה כו, והענין הוא, כי בתזוכה צורתה ה' של 'הא לזומא עניא', ואזור כך נפרסת ונעשה לזומא עניא שהוא הפרוסה כנזכר, כי אות ד' הוא לשון ד"ל ועני, כי מה שהיתה אות ה' נעשית לזומא עניא שהוא אות ד', והנה בהתזוברו עם המצה השלמה שהיא אות י' או נעשו שתייהם ציור די, הפרוסה היא אות הד', והשלמה היא י', שהיא שלמה בעשר ספירותיה, ולפי שהיא פרוסה אנו צריכים לזוברה עם השלמה, ואז השלמה נקראת די, והרי נתבאר הציור השני שהוא דו במצה השנייה טרם שנפרסה, והציור הראשון שהוא די גרמו בהתזוברות השלמה עם הפרוסה. והציור השלישי, שהוא שלשה ויין, גרמו במצה התזונית הנזכר, כי עמה הם שלש מצות כמנין שלשה ויין הנזכר, והרי נכנסו כל המוון דגדלות שני וקטנות ראשון דמצד אבא בבחינת שלשה המצות כנזכר:

עוד באור על 'הא לזומא עניא

עוד ירצה באור 'הא לזומא עניא כו', פירוש: ה' אזורונה שבשם הנקראת לזום עני בוזסרון הלבנה, כשאין היסוד העליון מקבל שפע נקרא עני, והיא נקראת לזום עני, כמא דאת אמרת כי אם הלזום אשר הוא אוכל (בראשית ל"ט ו'), והיא היתה בגלות מצרים עם אבותינו ומשפעת להם, כמא דאת אמרת עמו אנכי בצרה' (תהלים צ"א ט"ו). וזה מה שכתוב די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים. והנה הה' יש לה שני ציורים, אם סוד ד"ו, ואם סוד ד"י, כי כאשר מקבל מהתפארת שהוא סוד ו', וצטייר בה סוד ד"ו, וכאשר תקבל מיסוד לבד בלי השפעה מהתפארת או היא לזום עני וצטייר בה סוד ד"י. וזה מה שכתוב די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים, ולפי שסוד יסוד הוא כל, לכן אנו אומרים כל הכפין ייתי ויכול, כל הצריך ייתי ויפסוז, לומר

שְׁהִיִּסוּד הָעֲלִיּוֹן שֶׁהִיא עֲנִי וְרַעַב לְלוֹזֵם וְלֹא הִיא מְקַבֵּל מִתְּפַאֲרֶת, יִיְתִי עִתָּה וְיִיכּוּל, וְיִזְדוּג עִם מַלְכוּת, בְּסוּד טָפָה הַיּוֹרֶדֶת מִן הַמּוֹזֵן דָּרָךְ זוּמָה הַשְּׂדֵרָה שֶׁהוּא תְּפַאֲרֶת בְּסוּד הַדַּעַת, וְכַאֲשֶׁר יִתְעוֹרֵר בְּרִית קֹדֶשׁ לְזוּג, יִקְדְּמוּ הַזּוּגִין בְּסוּד הַפָּה הָעֲלִיּוֹן בְּסוּד פֶּה ס"ז וְזֶהוּ יִיְתִי וְיִפְסוּז. וְהִנֵּה בּוֹזֵצָה לְאַרְץ אֵין זּוּג כִּי אִם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְזֶה מִה שֶׁכְּתוּב 'הַשְּׂתָא הֶכָא בְּלִי זּוּג, 'לְשַׁנָּה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל וְיִזְדוּג הַמֶּלֶךְ עִם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הָעֲלִיּוֹנָה, וְזֶהוּ כְּנֶגֶד כָּל הַכְּפִין יִיְתִי וְיִיכּוּל שֶׁהוּא סוּד הַזּוּג, וּבְאַרְץ יִשְׂרָאֵל הָעֲלִיּוֹנָה כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הַזּוּג, יִהְיֶה הַנְּשִׁיקִין מִצַּד הַבֵּינָה שֶׁהוּא מְקוֹם הַזּוּרֹת, וְזֶה מִה שֶׁכְּתוּב אֲזוּר כֶּף 'הַשְּׂתָא הֶכָא עֲבָדִי לְשַׁנָּה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל בְּנִי זּוּרִין:

מְרוּר כּוּרָךְ

מְרוּר כּוּרָךְ. וְעִתָּה נְבָאָר עֲנִין הַזּוּרוּסֶת, דַּע כִּי הַזּוּג הַנְּעִשָׂה בְּלִיל פְּסוּז הוּא עִם רְזוּל וְאֵין זּוּג עִם לֵאָה כָּלֵל זֶה כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאָר לְמִטָּה, וְעִם כָּל זֶה אֲנִי צְרִיכִים לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּינִין שְׂבָה, אִף עַל פִּי שְׂאִין הַזּוּג עִמָּה, וְזֶה נְעִשָׂה עַל יְדֵי טְבוּל הַמְּרוּר בְּזוּרוּסֶת, אֲשֶׁר מַלְכָּת זּוּרֶסֶת הוּא זּוּבוּר רו"ת ס"ז. פִּירוּשׁ הָעֲנִין הוּא, כִּי הִנֵּה נִקְבָּא דְזַעִיר אֲנָפִין בְּכָלֵלֹתָהּ נְקִרָאֵת שֵׁם אַדְנ"י, וְהִנֵּה נְזוּלְקָתָהּ הִיא לְשַׁנִּים, וְהֵם לֵאָה וְרְזוּל, כַּאֲשֶׁר אֵינָם נְכָלֹת יוֹד כְּנֹדַע. וְלִהְיוֹת כִּי לֵאָה כּוֹפֵה דִינִין לְפִי שֶׁהִיא אֲזוּרִים דְאִימָא עֵילָאָה כְּנֹדַע, לְכֵן שֵׁם אַדְנ"י מִתְזוּלְקָתָהּ בְּהֵם לְשַׁנִּים בּוֹזֵצוֹת, כִּי שֵׁם אַדְנ"י בְּפִשּׁוּטוֹ הוּא בְּרְזוּל, וּבְמִילָאוֹ הוּא בְּלָאָה, לְפִי שְׂמִלּוֹי הוּא בְּגִימְטְרִיא אֱלֹהִים, שֶׁהוּא דִין, וְלְכֵן גִּתָּן לְלָאָה.

אַדְנ"י פְּשׁוּט וּבְמִילָאוֹ

וְהָעֲנִין הוּא, כִּי אַדְנ"י בְּמִילָאוֹ הוּא תְּרַע"א, וְכַאֲשֶׁר תְּסִיר פְּשׁוּטוֹ שֶׁהוּא ס"ה, מִנֵּין אַדְנ"י לְרְזוּל, יִשְׂאָר מִילָאוֹ שֶׁהוּא בְּגִימְטְרִיא רו"ת, אֵל לֵאָה. וְזֶה סוּד אוֹתִיּוֹת רו"ת שֶׁבְּזוּרוּסֶת שֶׁהִיא בּוֹזֵצָה לֵאָה וּשְׁנֵי אוֹתִיּוֹת ס"ז שֶׁבְּזוּרוּסֶת הַנְּשִׁאָרִים, הֵם בּוֹזֵצָה הַמּוּזוּן דְזַעִיר אֲנָפִין, שֶׁהֵם הַנְּקִרָאִים זַיִי הַמֶּלֶךְ, כְּמִנֵּין ס"ז, כְּמִבּוּאָר בְּעֲנִין הַתְּפִלִּין שֶׁהֵם שְׁלֵשָׁה שִׁמוֹת אֱהִיָּה הוּיָה אֱהִיָּה.

וְהַכּוֹנֵה הִיא לְהַמְשִׁיךְ הַזּוּיִים מִן הַמּוּזוּן דְזַעִיר אֲנָפִין אֵל לֵאָה וְהַכּוֹנֵה הִיא לְהַמְשִׁיךְ הַזּוּיִים הַנְּזָכָר מִן הַמּוּזוּן דְזַעִיר אֲנָפִין אֵל לֵאָה הַנְּקִרָאֵת רו"ת, כְּדִי שִׁיְתַמְתְּקוּ דִינֵים. וְזֶה סוּד הַמְּרוּר שֶׁהִיא בְּגִימְטְרִיא מו"ת, שֶׁהֵם סוּד דִינֵים הַמְּרִים שְׂבָה, אֲשֶׁר בְּהֵם נְאֻזוּיִים הַקְּלִיפּוֹת הַנְּקִרָאִים מו"ת, וְלְמַתְקָהּ עַל יְדֵי הַמְּשַׁכֵּת הַזּוּיִים הַנְּזָכָר שֶׁהֵם ס"ז. וְזֶהוּ טַעַם שֶׁצָּרִיךְ שִׁירְגִישׁ טַעַם מְרִירוֹת וְאִם בְּלָעוּ לֹא יֵצֵא יְדֵי זּוּבְתוֹ עַד שֶׁיִּלְעָסְנוּ בְּשַׁנִּים, כִּי עַל יְדֵי טְזוּיִנָּת הַשִּׁינִיִּים מִתְּמַתְקִים וּמִתְּדַקְדְּקִים כְּזוּזוֹת הַדִּין שְׂבָה כְּמִבּוּאָר אֲצִלְנוּ בְּעֲנִין כּוֹנֵת הַאֲכִילָה עַל יְדֵי ל"ב שִׁינִיִּים, וְעִין שֵׁם בְּשַׁעַר הַמְּצוֹת פְּרִשְׁתָּ עֶקֶב. וְלִהְיוֹת כִּי אֵין זּוּג בְּלָאָה בְּלִיל פְּסוּז לְכֵן לֹא הַזְכָּרָה רַק דָּרָךְ

עראי במנין הזרוסת שאינו אלא זכר בעלמא מדברי סופרים ואינו מצוה כמו היין והמצוה כו"א.

כוס שלישי ורביעי

אזור כף ענין השני כוסות האזורות והם בזוינת שני מוזין דמצד אבא^א [לכאורא צריך לומר אמא], הנקרא זוסדים וגבורות הנקראים יוזד מוזז דעת, ולכן אלו השני כוסות אין ראוי להפריד ביניהם לשתות כוס אזור של רשות, לפי ששניהם הם מוזז אזור הנקרא דעת, וצריך לזכרם יוזד, ולכלל אותם זה בזה כמו שבארנו, ולכן בין שלישי לרביעי לא ישתה, כנזכר במשנה, והוא כי הזוסדים וגבורות הם זכר ונקבה וצריך לזכרם יוזד:

כוס שלישי

והנה נבאר עתה פונת כל כוס מאלו השנים בפני עצמו, ובעת פונתה תכון לכלל שניהם יוזד כמו שנתבאר. הנה כוס הראשון [שהוא השלישי], הוא הזוסדים שברעת.

קטנות ראשון

והנה הקטנות ראשון שכו הוא אלהים דמיכוי אלפין, אכל צורת האלף שבמיכוי אות ההא דאלהים היא בצורת יו"י כנזכר לעיל, כזה א.

גדלות ראשון

וגדלות הראשון הוא הויה דמ"ה דאלפין.

קטנות שני

וקטנות השני הוא שם אכדט"ם בבזוינת וזשבונו, שהוא בגימטריא ע"ד.

גדלות שני

וגדלות השני הוא הויה דמ"ה דאלפין.

כוס רביעי

הגהות המקובל האלקי רבי שמואל ויטאל זיע"א

^א אמר שמואל: עוד מצאתי בספרים לזולתי, ואף על פי שנתראה לעניות דעתי שאינם מדברי מורי זכרונו לברכה, עם כל זה לא נמנעתי מלכותבם, אף על פי שלא ישרו בעיני. וזה לשונו: כי בשם הויה במילוי ההין, רמוז ענין מן"ת כנזכר, בגימטריא בזה האפן, י' פעמים י' במלואו, שהוא עשרה פעמים יוד, הרי ר'. ה' פעמים ה"ה, הרי נ'. א' פעם א' הרי קמד, ה' פעמים ה"ה הרי נ', הרי תמ"ד. ובפנים של הויה ובאזור שהם ב', הרי מות. וקשה לי במלת האלף למה נשתנית מהשלשה אותיות של יה"ה להיותה מלאה א', מה שאין כן ביה"ה כי אנו מונין אותם לבדם בלי מילוי, וצריך עיון.

^ב אמר שמואל: כף מצאתי כתוב בספר מורי זכרונו לברכה. וקשה לי, דהנה לו לומר דמצד אימא, ואולי משגה הוא. לכן הרב ש"ש מגיה דנראה לו דמצד אימא.

קטנות ראשון

והכוס האזורון הוא כן. כי קטנות הראשון הוא אלהים דמילוי אלפין אלא שצורת האלף שבמילוי הה"א היא צורת יו"ד כזה א.

גדלות ראשון

וגדלות ראשון הוא הויה דב"ן דההין.

קטנות שני

וקטנות השני הוא אכדט"ם בבזינת וזשבונו שהוא ע"ד.

גדלות שני

והגדלות השני הוא הויה דב"ן דההין.

צריך לזכור את הכונות של שני הכוסות

אמנם אתה תזכור שני הכונות יזוד בכוס אזור, ואזור כן תכון שתיהם בכוס השני. והסבה היא כנזכר לעיל לכלל אותם יזוד בסוד זכר ונקבה.

זכור בקטנות שני בשם אכדט"ם בין הזוסדים והגבורות

וכבר אמרנו לעיל שהנראה לעניות דעתי ששמעתי שיש זכור בקטנות השני בין הזוסדים לגבורות בשם אכדט"ם, כי זה וזשבונו ע"ה, בסוד שלשה פעמים יב"ק, וזה וזשבונו ע"ד. אבל לא מצאתי כתוב בקנטרס שכתבתי בו מה ששמעתי ממורי זכרנו לברכה*:

הגהות המקובל האלקי רבי שמואל ויטאל זיע"א

^א אמר שמואל: עוד ראיתי לכתב בענין הקרוסת כיצד נעשה, וממה נעשה, וזה לשון מורי זכרנו לברכה [רבי חיים ויטאל זיע"א]: הנה חקרתי את פי אמו של מורי זכרנו לברכה [אמו של האר"י הקדוש] מה מיני פרות הנה מניח בקרוסת, ואמרה לי כי אלו הם הדברים שהיה רגיל תמיד מורי זכרנו לברכה להניח בקרוסת, שלשה מיני תבלין: שבילת נרד, ובערבי נקרא סינבול. ובישש"י וזינגבילי, וקאניל"ה הנקרא קומ"ן. ושבועה מיני פרות, והם: ענבים ותאנים ורמונים ותמרים ואגוזים ותפוחים ופירא"ש. אבל האשכנזים, נוהגין לשים עקר הקרוסת משלשה דברים אלו, ואלו הם היותר מכרחים, והם ראשי תבות אב"ן בלשון אשכנזי. והם: אגוזים ותפוחים ופיראש. כי בלשון אשכנז ראשי תבות שלשה פרות אלו, הם נוטריקון אב"ן. ונותנים סימן לדבר, ובקרוסת אב"ן למלאה, עד כאן מצאתי.

נ"ב א"מ, וכלשון זה מצאתי גם כן בספר הדרת קודש מחזור האשכנזים, ונמצא שזה אינו על פי הסוד רק מאמר הרב סתם, על פי מנהג האשכנזים נ"ל.